



ГАЗЕТА  
ВЕРХОВНОЇ РАДИ  
УКРАЇНИ

# Голос України



Енергозбереження Нічні ліхтарі  
запалює... сонце

## Історія

«Знати  
і пам'ятати...  
Бабин Яр  
в архівних  
документах»

► СТОР. 12

Наказується всім жидам міста Києва і околиць зібратися в понеділок дня 29 вересня 1941 року до год. 8 ранку при вул. Мельника — Доктерівській (коло кладовища).

Всі повинні забрати з собою документи, гроші, білизну та інше.

Хто не підпорядкується цьому розпорядженню буде розстріляний.

Хто займе жидівське мешкання або розграбує предмети з тих мешкань, буде розстріляний.

## Культура

Течія життя  
в звучанні  
віршів

► СТОР. 13



№ 187 (6441)

СУБОТА, 1 ЖОВТНЯ 2016 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

## До Дня працівників освіти

## Вітання

### Дорогі освітяни!

Прийміть найщиріші вітання з нагоди вашого професійного свята!

Символічно, що День працівників освіти ми відзначаємо саме восени. Як щедра золота осінь обдаровує нас своїми багатствами, так і ви, дорогі освітяни, передаєте неоціненні скарби знань, умінь, людських чеснот, які стають визначальними в житті кожної людини.

Глибоко шаную мудрість і жертвенність освітянина — учителя, вихователя, викладача, майстра — і висловлюю вдячність за високе служіння обраній справі, невтомний творчий пошук, самовідданість, добро і щедрість душі. Завдяки вашій натхненній праці, професійній майстерності, активній громадянській позиції молодь формує світогляд та здобуває освіту — міцний фундамент, на якому вона будуватиме своє майбутнє і майбутнє своєї держави.

Зичу вам мирного неба, творчих успіхів, талановитих учнів! Нехай ваші серця зігріває тепло людської вдячності, а будні і свята наповнюються радістю та щастям. Бажаю найвищих досягнень у вашому служінні на благо України!

Зі святом!

Голова Верховної Ради України  
Андрій ПАРУБІЙ.

Більше фото тут — [www.golos.com.ua](http://www.golos.com.ua)  
фото Олександра КЛИМЕНКА.



Директор київської гімназії № 48 народний вчитель України Маріанна Іванівна Босенко (ліворуч) та вчителька початкових класів Ніла Валеріївна Макина з учнями 3-а.

Свято тих, із ким ми проводимо найбільше часу поза власною домівкою. Тих, хто залишається у твоїх спогадах на все життя. Тих, від кого ми вперше почули «а, б, в, г, д» і «двічі по два». Наших учителів — дитсадківських, шкільних, інститутських.

Скільки піросло й полетіло нас

На шляхи землі в ясну блакить, у блакить.

А для тебе знов та доріжка в клас,

Під вікном у школі явір той знов шумить, —

щирі слова Андрія Малишка з відомої пісні «Вчителько моя».

Маріанна Іванівна Босенко працює директором київської гімназії №48 уже 30 років. Удостоєна високого звання «Народний вчитель України» (до речі, педагогів із таким званням не більше 20.) Народних артистів набагато більше. За час роботи директором Маріанна Іванівна дала путівку в життя більш як двом тисячам школярів.

► СТОР. 5

## події

### На швейному підприємстві створили 200 робочих місць

У Чернігові в одному з корпусів колишньої музичної фабрики почала роботу нова швейна фабрика «Галант».

«На першому етапі створено 200 робочих місць, у подальшому можливе розширення. Планується випуск 15 тисяч виробів щомісяця, що має приносити підприємству щорічно 2 млн. дол. При цьому відрахування до бюджету — 150 тис. дол. ТОВ «Швейна фабрика «Галант» зареєстрована в Чернігові, тож усі податки поповнять місцевий бюджет», — зазначив засновник фабрики Володимир Дармороз.

Підприємство є розробником форми національної поліції України, але свою продукцію продає також і за кордоном. Зарплата чернігівської швачки становитиме чотири тисячі гривень. Планується будівництво гуртожитку, повідомляє наш власкор Василь ЧЕПУРНИЙ.

### Центр культури кримських татар з'явиться у Вінниці

Вінницька міська рада надала приміщення площею майже 500 квадратних метрів для створення україно-кримськотатарського центру культурного обміну, довідався наш власкор Віктор СКРИПНИК.

За словами одного з кураторів проекту вінницької активістки Таїсії Гайди, на базі майбутньої організації проводитимуть заходи, спрямовані на поширення культури та народних традицій українців і кримських татар. «Їх особливістю стане те, що такі акції і свята організовуватимуть спільно з представниками української громади, — наголошує Таїсія Гайда. — Плануються також безплатні курси з вивчення кримськотатарської, української і навіть арабської мови та багато інших заходів».

► СТОР. 5

### Або «серйозні кроки», або припинення переговорів

Державний секретар США Джон Керрі заявив, що Вашингтон уже на межі припинення переговорів із Москвою про співпрацю стосовно Сирії через невпинний наступ сирійських урядових і російських військ на контрольовану сирійською опозицією частину міста Алеппо, повідомляє «Радіо Свобода».

Джон Керрі порівняв дії Дамаска і Москви з воєнними злочинами, наголосивши, що повітряні удари по частині Алеппо, заселеній цивільними мешканцями, «цілком суперечать законам ведення війни». «Ірраціонально на тлі таких бомбардувань намагатися вести серйозні переговори», — заявив він під час прес-конференції. Отож США розглядають альтернативні варіанти.

► СТОР. 7

## КОРОТКО

■ Мешканцям Івано-Франківщини повернуть 6,5 млн. грн. податкової знижки. За вісім місяців 2016 року майже 5,8 тисячі прикарпатців подали декларації з метою використання права на податкову знижку, інформує наш власкор Галина БРУХАЛЬ.

■ Понад тисячу літрів контрафактної горілки вилучили правоохоронці в одному з ресторанів Черкаського району. Вартість алкоголю невідомого походження майже 100 тис. грн., повідомляє наш власкор Ліна ЛЕБЕДЕНКО-ТИТАРЕНКО.

■ Об'єкти охорони здоров'я, що мають власні котельні, якщо буде потреба, уже можуть починати одержувати теплоносій. Таке рішення ухвалив виконком Северодонецької міськради, враховуючи погодні умови, повідомляє наш власкор Павло ВОРОНЦОВ.

3 початку року ЗСУ отримали понад 5 тисяч одиниць озброєння і техніки (УНН)



# ПОЛІТИКА

## Щоб не було місця таким геноцидам, як Голокост та Голодомор

*Цими дня Україна і світ згадують жертв Бабиного Яру. 29 вересня у цьому трагічному місці відбулася жалобна церемонія, в якій узяли участь Голова Верховної Ради Андрій Парубій, Президент Петро Порошенко, Прем'єр-міністр Володимир Гройсман, Київський міський голова Віталій Кличко, головний рабин України Яків Дов Блайх, урядовці, послы та керівники міжнародних організацій, представники іноземних делегацій високого рівня. Зокрема, до Києва для участі в жалобній церемонії прибули Президент Угорщини Янош Адер, Президент Європейської Ради Дональд Туск, Президента ФРН Йоахім Гаук, міністр торгівлі США Пенні Пріцкер, заступник Голови Кнесету Держави Ізраїль Талі Плосков.*

«Бабин Яр — це трагедія всього людства, але сталася вона тут, на українській землі. І тому українець не має права забувати про неї так само, як не має забувати про неї і євреї. Бабин Яр — це наша спільна трагедія, трагедія перш за все єврейського і українського народів», — це думка великого українця Івана Дзюби. Вимовлена вона п'ятдесят років тому, коли тільки за слово «єврей», сказане в цьому Яру, могли й ув'язнити, — сказав у своєму виступі перед учасниками жалобної церемонії Президент Петро Порошенко та підкреслив, що нинішні пам'ятні заходи є лише початком, а протягом найближчих двох років буде згадано та вшановано всіх, хто загинув у Бабиному Яру: євреїв, ромів, представників українського національно-визвольного руху, полонених червоноармійців.

Підкресливши, що в роки Другої світової війни українці теж зазнали багатомільйонних втрат, тож дуже добре знають, як роками й десятиліттями болять серця й душі за полеглими рідними й близькими, Президент повідомив, що в Бабиному Яру буде створено Меморіал Голокосту.

Звернувшись до сьогодення, Президент підкреслив, що для України надзвичайно цінним є досвід Ізраїлю, який динамічно розвивається в умовах постійної зовнішньої агресії, а Німеччина, скинувши із себе кайдани нацизму, стала однією із найрозвиненіших економік світу і одним з головних партнерів і союзників України в боротьбі з російською агресією та проведеним реформ. «Ми, три народи, як і всі українці,

євреї і німці, як і європейці, із непростю історією стосунків, з болісним минулим і важкими травмами, нині демонструємо нашу відданість ідеалам та принципам демократичного й толерантного світу. Світу, в якому немає місця війнам, таким геноцидам як Голокост та Голодомор. Де немає місця расизму, нетерпимості, диктатурі, етнічним чисткам», — зазначив Президент та висловив побажання, щоб мир та злагода назавжди запанували на землі вільної України, Європи та всього світу.

\*\*\*

**Із виступів під час церемонії вшанування жертв Бабиного Яру Президент Європейської Ради Дональд ТУСК:**

— Тиша і молитва самі по собі не можуть бути достатніми, якщо ми хочемо уникнути великої моральної небезпеки, яка існувала і досі існує, присуття у нашій колективній свідомості... Моральна небезпека полягає не в тому, що ми можемо стати жертвами, а в тому, що ми можемо стати злочинцями або пасивними спостерігачами... І тому ми мусимо пам'ятати, що наша щоденна задача — завжди кричати з усіх сил, коли вбивають невинних, коли сильно нападають на слабких і коли вони стають цілями військових літаків та ракет. Коли ми стикаємося зі злом і насильством, люди не можуть поділитися на жертв і спостерігачів.

**Президент ФРН Йоахім ҐАУК:** — Аушвіц є для нас символом пам'яті про людей, яких знищували в таборях. Бабин Яр — це те, що передувало страшним



**Голова Верховної Ради України Андрій Парубій узяв участь у заходах із вшанування пам'яті жертв трагедії Бабиного Яру.**

промисловим вбивствам... Як президент ФРН, я стою тут все ще в розпачі і скорботі з огляду на ганебні злочини інших німців в інший час. Але мій погляд на минуле поліпшує мій погляд на сучасне: я стою пліч-о-пліч з усіма людьми, які допомагають переслідуваним і невтомно до-

помагають у захисті прав людини.

**Генеральний директор Всесвітнього єврейського конгресу Роберт ЗІНГЕР** подякував Україні за організацію меморіальних заходів і зауважив, що сьогодні в Україні відроджується єврейське життя, чого не можна було собі

увявити ще 25 років тому, за часів Радянського Союзу. Він закликав світ не бути байдужим до сучасних геноцидів і страждань. «Давайте не будемо мовчати, давайте разом зупиняти зло без сумнівів, без страху. Ми ніколи не маємо боятися зупиняти зло».

**Сергій КОВАЛЕНКО.**

## Сепаратисти не допускають на об'єкти в зоні конфлікту

**Перший заступник Голови Верховної Ради України Ірина Геращенко обговорила з Генеральним секретарем МЗС Австрії Міхаелем Лінггартом питання майбутнього головування його країни в ОБСЄ.**

Зустріч, як повідомляє інформаційне управління апарату Верховної Ради, відбулася під час візиту Ірини Геращенко до Республіки Австрія. За її словами, відбулася «тривала і відверта зустріч з Генеральним секретарем МЗС Австрії М. Лінггартом. Особливий акцент — майбутнє головування Австрії в ОБСЄ».

Ірина Геращенко наголосила, що «Україна і Австрія зацікавлені в тому, щоб ця організація була дієздатною і могла повною мірою виконувати свої завдання, в тому числі повноцінний моніторинг ситуації на Донбасі, сприяння у врегулюванні конфлікту».

Під час зустрічі український політик висловила особливе занепокоєння через факти недопущення сепаратистами місії ОБСЄ на важливі об'єкти на Донбасі. «Почастішали факти недопущення місії на особливо важливі об'єкти в зоні конфлікту, до неконтрольованих ділянок кордону, навіть до ділянок в районі Станиці Луганської і Золотого, до яких нині прикута особлива увага і де мають відбутися відведення живої сили і техніки», — зазначила Перший заступник Голови Верховної Ради України. Вона вважає, що недопущення місії ОБСЄ до цих ділянок на лінії зіткнення є серйозним порушенням домовленостей і намаганням щось приховати від незалежних спостерігачів. Також вона висловила занепокоєння тим фактом, що СММ ОБСЄ не допускають в Дебальцеве, де зосереджено важливі залізничні колії.

### ЦИТАТА

Перший заступник Голови Верховної Ради України Ірина ГЕРАЩЕНКО: **«Санкції не можна розглядати виключно під кутом зору економічних втрат європейських підприємців і бізнесу. Це інвестиції європейських країн, а значить, і європейських бізнесменів в МИР, бо вони допомагають зупинити російську агресію».**

Україна засуджує будь-які спроби блокади роботи ОБСЄ, виступає за створення нормальних умов роботи для спостерігачів і наполягає на пріоритетності безпекового і гуманітарного блоків Мінських угод. Ірина Геращенко також поінформувала про труднощі в питанні звільнення заручників. Під час розмови політик порушила питання необхідності відновлення контролю над українсько-російським кордоном як запоруки встановлення сталого миру на Донбасі.

Під час зустрічі також обговорено питання санкцій проти РФ, адже жоден із пунктів Мінських угод не виконано. Сторони обговорили питання і міжнародної співпраці. Український політик також поінформувала про внутрішню ситуацію в Україні та акцентувала увагу на реформах, над якими працює сьогодні парламент.

На своїй сторінці у Фейсбук Ірина Геращенко написала таке: «Дуже різні і дуже важливі віденські зустрічі — з Генсеком МЗС Австрії М. Лінггартом і Генсеком ОБСЄ Л. Заньєром, з членами комітету у закордонних справах Національної Ради Австрії, з головою групи дружби Т. Шелленбахером, з журналістами і з моїм колегою, другим президентом Національної Ради Австрії К. Копфом». Серед позитиву Перший заступник Голови Верховної Ради назвала те, що ніхто зі співрозмовників не ставить під сумнів причетність Росії до конфлікту на Донбасі, ніхто не визнає окупації Криму і не готовий дати «заговорити його крадіжку». До негативу вона віднесла те, що, попри поінформованість, австрійським колегам не вистачає достовірної та об'єктивної інформації. Серед австрійських політиків посилюються розмови, нібито санкції все одно не працюють, війна не закінчується, тому... треба їх поступово скасовувати й шукати інші механізми. Під час віденських зустрічей І. Геращенко наголосувала: «Скасування санкцій означатиме лише одне — ЄС видасть РФ ліцензію на безкарне вбивство українців». «Не вірю, що європейські політики можуть на це піти», — написала вона.

## Верховна Рада восьмого скликання спроможна на демократичні та необхідні країні рішення

**Позачергове пленарне засідання Верховної Ради, яке відбулося дуже гарячим, усе-таки закінчилося результативно — народні депутати звільнили 29 одіозних суддів за порушення присяги. Подія резонансна, голосування відбувалося непростю, тож політику продовжує коментувати результати засідання.**

Так, представник Комітету з питань правової політики та правосуддя **Лео́нід Ємець («Народний фронт»)**, відкинувши всі можливі закиди про порушення регламентних процедур, заявив: «Регламент Верховної Ради передбачає, що судді, щодо яких парламент планує розглядати постанови про звільнення, мають бути повідомлені про це за кілька днів». Що, власне, й було дотримано, адже всі українські ЗМІ повідомили про проведення позачергового засідання Верховної Ради.

«Повідомлення було надзвичайно масовим, це було у всіх мас-медіа, і жоден громадянин нашої країни не залишив поза увагою те, що відбудеться позачергове засідання, присвячене єдиному питанню, а саме звільненню суддів, щодо яких є рішення Вищої ради юстиції. Ці люди порушили присягу й іменем України відправляли безневинних людей до казематів на виконання політичних вказівок Януковича і його команди», — наголосив Л. Ємець.

**Перший заступник Голови Верховної Ради Ірина Геращенко** також прокоментувала рішення парламенту. «Дякую Андрію Парубію, звичайно, що провів це важке і важливе голосування. Це дуже важливо напередодні річниця Майдану. Було б ідеально, щоб ці судді ще й відповіли за свої злочини, а не лише були звільнені. І все-таки, нам потрібно більш системно організовувати роботу парламенту, і всі важливі рішення ставити на голосування вчасно, а не в останню хвилину. Це я і собі висуваю таку претензію, як до Першого заступника глави парламенту», — написала І. Геращенко у Фейсбукі.

Схожу тезу висловив і **народний депутат Руслан Сидорович («Самопоміч»)**. «Можливо, хтось і відчуває сатисфакцію за те, що ми звільнили 29 суддів за порушення присяги, але точ-

но не я. У мене немає внутрішньої дискусії з приводу того, чи потрібно було їх звільняти. Проблема зовсім в іншому. Чому питання не було винесено хоча б на минулому пленарному тижні, коли присутність депутатів була на порядок вища, чому стільки часу питання розглядалось у Вищій раді юстиції, чому стільки часу на розгляд пішло у Вищого адміністративного суду, чому питання про їх відставку не педалювалось раніше, чому, одна з найодіозніших фігур пан Татьков був відкладений на такий смачний десерт, хоч ми не раз просили це питання розглянути раніше», — написав він на своїй сторінці в соцмережі.

Наостанок депутат зауважив: «У нашій новітній українській історії ми пережили вже не одну глибоку політичну кризу. І у всіх ситуаціях лише парламент залишався носієм Держави й убезпечував нас від втрати Країни. Жоден Президент, жоден уряд цього не зміг. Саме тому закликаю всіх своїх колег депутатів з усіх (ну, може, не геть з усіх) фракцій усвідомити — ганьба нашого парламенту, а отже, його делегітимізація може коштувати нам держави. Не жартуйте з цим».

**Народний депутат Василь Німченко (Опозиційний блок)** переконаний, що позачергове засідання — це «шабаш правового нігілізму».

На думку політика, процедура звільнення суддів у зв'язку з порушенням присяги передбачена Конституцією і Законом «Про Регламент Верховної Ради України». На жаль, їх приписи парламентом були грубо порушені. Тож судді, переконаний він, матимуть можливість оскаржити рішення як незаконне, а в разі прийняття ухвали Європейського суду з прав людини отримають грошову компенсацію, виплачувати яку будуть прості платники податків.

За словами депутата, судді ухвалювали рішення відповідно до законодавства України, чинного на той момент, і факт неправосудності прийнятих рішень суддями в порядку, передбаченому законом, не встановлено.

Водночас **лідер фракції «Самопоміч» Олег Березюк** упевнений, що звільнення суддів — це важливий сигнал, що парламент восьмого

скликання спроможний на демократичні та необхідні країні рішення.

«Відбулася принципова річ — епічна баталія між тими людьми, хто бавиться в борців за волю України, а насправді грабує цю країну, прикриваючись усіма гілками влади, і тими, хто обстоює державний інтерес», — зауважив О. Березюк. Він переконаний, що підтримати постанови про звільнення суддів депутати підштовхнув страх перед людьми.

На думку ж **представника Блоку Петра Порошенка Сергія Березенка**, після такого рішення парламенту в країні більше ніколи не буде політичних рішень суддів. «Голосування є показовим для інших. Люди мають право на громадську позицію, це закріплено в Конституції України, і більше жоден суддя не зможе це переступити», — сказав він.

Щоправда, депутата засмутило те, що замість об'єднання деякі політики вирішили проігнорувати. «Помітили мою 30-хвилинну відсутність (був на заходах, присвячених роковинам трагедії Бабиного Яру) і, маючи проблеми зі збором своїх депутатів, вирішили звинуватити мене особисто в провалі голосування. Хоч самі не змогли мобілізувати свої фракції. Така тактика давно нам відома, але не перестає мене дивувати», — наголосив він.

**Ігор Мосійчук (Радикальна партія)** заявив, що пересторогою проти можливих юридичних оскаржень голосування стіною стоїть ціла нація, яка тривалий час страждала від незаконних рішень суддів. «І жодні спекуляції не переборють цієї стіни, що постанала на сторожі справедливості. Українці не хочуть і не будуть більше терпіти кривосуддя», — наголосив він.

«Голосуючи постанову про звільнення суддів, парламент переміг величезний спротив усередині себе. Більшість народних депутатів розуміють: якщо очищення судової системи не відбудеться через вищі державні органи, то воно відбудеться через вулицю. Ми не хочемо цієї трагедії, і тому намагались дотиснути необхідне рішення в стінах Верховної Ради будь-якою ціною», — наголосив радикал.



# Збереження санкцій до Кремля засвідчить єдність Європейського Союзу та його відданість тим принципам, на яких він заснований

*Заступник Голови Верховної Ради Оксана Сироїд, відкриваючи зустріч представників фракцій українського парламенту з Єврокомісаром з питань торгівлі Сесілією Мальмстрьом та Головою Представництва ЄС в Україні Х'югом Мінгареллі, зазначила, що таке безпосереднє спілкування з єврокомісарами дає змогу обговорити найактуальніші питання взаємодії і співпраці.*

«Ми дуже раді, що маємо можливість спілкуватися безпосередньо з єврокомісарами і, зокрема, з Єврокомісаром з питань торгівлі ЄС, — сказала вона. — Це дає можливість обговорити законодавчі аспекти питань щодо торгівлі Україною з Європейським Союзом з нового 2017 року».

На думку О. Сироїд, такі зустрічі «є чудовою нагодою наголосити на необхідності збереження санкцій стосовно Росії, оскільки ці санкції важливі не тільки для того, щоб захистити Україну, допомогти їй, а й для того, щоб засвідчити єдність ЄС та відданість самого Європейського Со-



**Заступник Голови Верховної Ради України Оксани Сироїд, Єврокомісар з питань торгівлі Сесілія Мальмстрьом.**

юзу тим принципам, на яких він заснований».

Заступник Голови Верховної Ради звернула увагу єврокомісарів на те, «наскільки для укра-

їнського суспільства є очікуваним і знаковим запровадження безвізового режиму». «Український уряд виконав ті умови, які було поставле-

но, і люди сьогодні очікують безвізового режиму як певного знаку, що Україна і уряд рухаються у правильному напрямку», — наголосила вона.

Під час зустрічі було також обговорено питання експорту лісу-кругляка до країн Європейського Союзу. За словами О. Сироїд, обмеження на експорт було запроваджено у зв'язку з несанкціонованою і необмеженою вирубкою лісів.

«Ми звернули увагу на те, що фактично обмеження на експорт було запроваджено у зв'язку з несанкціонованою, практично брутальною вирубкою лісів в Україні, — сказала вона. — На жаль, на той час ми не мали інструментів моніторингу і не мали іншого способу зберегти той ліс».

Заступник глави парламенту зазначила: «Для того, щоб відновити експорт лісу-кругляка, який, ми розуміємо, є важливий для нашої спільної торгівлі, потрібно знайти способи моніторингу і контролю за відновленням лісів і за їхньою вирубкою».

**Прес-служба апарату Верховної Ради України.**

**Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.**

**Більше фото тут — [www.golos.com.ua](http://www.golos.com.ua)**

## Просять врегулювати захмарні ціни та тарифи

### САМОВРЯДУВАННЯ

*Шоста сесія обласної ради розпочалася з хвилини мовчання за жертвами нацистської окупації, що були знищені в Бабиному Яру.*

Тема лісів, яку дедалі частіше порушують на Чернігівщині і про що вже писав «Голос України», на сесії викликала активне обговорення. А саме: виділення лісової ділянки в довгострокове тимчасове користування ТОВ «Злата Інвест» (три з лишком гектари площі на теренах «Козелецьрайагролісгоспу» підприємство планує застосувати для рекреаційних, туристичних, культурно-оздоровчих, спортивних та освітньо-виховних ці-

лей). Зрештою, рішення такі ухвалили.

Ще одним важливим документом, що зачіпає гостру для Чернігівщини тему, стало рішення про видобуток торфу. Депутати ухвалили також звернення до уряду з проханням врегулювати безбожні ціни та тарифи, що лягають на плечі простих громадян.

З інформації директора департаменту фінансів облдержадміністрації Валерія Дудка депутати зрозуміли, що піврічні доходи дещо перевершили відповідні видатки. Зокрема, бюджет за доходами виконано в сумі 1848210,4 тисячі гривень, а ось за видатками — в сумі 1800260,9 тисячі гривень. Депутати прий-

няли рішення: видатки в сумі 100 тисяч гривень, передбачені для Федерації футболу області, спрямувати на потреби фінансування навчально-тренувальних зборів та змагань з «Інваспорту».

Також затвердили Бюджетний регламент Чернігівської обласної ради, який, за словами головного фінансиста області, сприятиме прозорості витрат коштів зі скарбниці Придесення.

Сесія вводить електронні петиції до обласної ради. Щоправда, для їх розгляду треба набрати аж півтори тисячі підписів.

Цікавим з точки зору значної економії фінансових ресурсів на теренах всієї України було прийняте обласною радою Звернення до вищої державної влади сто-

совно прискорення прийняття закону «Про Єдину державну систему моніторингу виробництва, постачання, транспортування, споживання та оплати за паливно-енергетичні ресурси і комунальні послуги» (ЄДСМ).

Окрім того, депутати схвалили обласні програми із забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування й осіб з їх числа та із профілактики правопорушень. Надано згоду Національному банку на безплатне використання символіки області для виготовлення пам'ятної монети з нагоди 85-річчя Чернігівської області.

**Василь ЧЕПУРНИЙ.**

Чернігівська область.

## Підтримують тих, хто опинився в біді

### ДЕПУТАТ В ОКУЗІ

*Уже другий рік поспіль сім'ї з дітьми, які вимушено покинули свої домівки через військові дії на сході, отримують системну допомогу від фонду Олександра Вілкула «Українська перспектива». Багато родин звертаються регулярно, тому що знатись без підтримки не залишаться. Серед таких — сім'я Андрєєвих. Марина разом із мамою, чоловіком і сімома дітьми два роки тому змушена була покинути рідний дім в Донецьку. Спочатку перебралися до Маріуполя. Там в 2014 році вони вперше отримали гуманітарну допомогу від Фонду «Українська перспектива».*

Тепер сім'я переїхала до Дніпропетровської області. Знали, що й тут їм допоможуть. У вересні цього року народилася восьма дитина. «Укотре допомогли нашій родині, — каже Марина Андрєєва. — Відчуваємо турботу і віримо, що ми не одні. Щиро дякуємо народному депутатові від Опозиційного блоку Олександру Вілкулу та волонтерам фонду за таку допомогу». Жінка вірить, що поява на світ доньки Діани стане щасливим знаменням: «Сподіваємося, що всі біди залишаться позаду, а попереду — нормальне життя в мирі та благополуччі».

Родині Андрєєвих передано набір для новонародженої (підгузки, засоби гігієни, дитячу побутову хімію тощо). А старшій сестрі Діани Маші, якій виповнилося

шість років, від фонду подарували теплий плед і яскравий м'ячик. Усі діти отримали розвиваючі та спортивні ігри, школярі — настільні лампи для виконання домашніх завдань і, звичайно, солодощі.

Фонд «Українська перспектива» також передав продуктовий набір для багатодітної сім'ї Олени Селіванових. До Дніпра вони приїхали з Маріуполя. Раніше доброчинці допомагали зібрати цих дітей до школи.

Фонд Вілкула також постійно підтримує фестиваль для дітей-сиріт «Мама + Я».

Фонд «Українська перспектива» в 2014 році перший почав надавати системну допомогу постраждалим від війни — переселенцям і пораненим.

### ЧИТАЧ ЗАПИТУЄ...

## Ліки можуть подешевшати наступного року

*«Закон, що спрощує реєстрацію ліків із розвинених країн, має зробити їх більш доступними для громадян. А чи стануть медичні препарати дешевіші? Коли це можна очікувати?»*

**Наталія БОГДАНОВА.**

Івано-Франківщина.

**Заступник голови Комітету Верховної Ради з питань охорони здоров'я Олег МУСІЙ (на знімку):**

— Цей закон до цін на ліки немає жодного стосунку. Він тільки змінює процедуру реєстрації, яка становить максимум п'ять відсотків вартості медичних препаратів. А все решта — дис-триб'юторські витрати, реклама, націнки аптек. Тому розмови про те, що цей закон призведе до здешевлення ліків, не відповідають дійсності.

Нині готують два проекти постанови Кабінету Міністрів про реімбурсацію (часткове відшкодування видатків на придбання населенням медикаментів) і про референтне ціноутворення на лікарські засоби. До кінця жовтня має завершитися громадське обговорення цих документів, після чого їх повинен ухвалити уряд. А поки ринок пристосовується, введуть референтні ціни. Тобто орієнтовно протягом 2017 року можна очікувати здешевлення мед-препаратів. За оцінками фармбізнесменів, ціна на ліки може знизитися майже на 30 відсотків.

Другий чинник, який може вплинути на вартість медикаментів, — це сприяння українському виробнику. Тому що вітчизняні ліки набагато дешевіші за імпортні.

**Сергій МЕЛЬНИК.**



### ПРИВІТАННЯ

## Жителям міста Умані Черкаської області

### Шановні уманчани!

Із великою повагою звертаюся до кожного з вас у цей святковий день — 400-річчя першої писемної згадки про ваше славетне місто.

Умань — це місто, відоме всьому світові як осередок козацької слави та вольності, центр іудейського релігійного руху хасидизму. Тут розташована перлина європейської паркової архітектури дендропарк «Софіївка» — пам'ятка історії і культури загальнонаціонального значення та науковий центр, який своєю унікальною красою притягує тисячі туристів.

З кожним роком, дякуючи вашій невтомній праці, Умань розвивається й розбудовується, примножуючи економічний та культурний потенціал. Кожен із вас щоденно робить свій внесок у загальну справу, звеличує рідне місто і відповідно нашу державу.

Щиро зичу вам козацького гарту, творчого натхнення, невпинного руху вперед, успішного здійснення всіх планів та задумів. Тепла, затишку та благополуччя вашим родинам, а Умані — ще багато квітучих літ під мирним небом вільної і могутньої України!

**Голова Верховної Ради України Андрій ПАРУБІЙ.**

## Колективу Лінгвістичної гімназії імені Т.Г. Шевченка міста Ужгорода

### Шановні друзі!

Щиро вітаю з 70-річчям вашого ушанованого закладу.

У мальовничій долині річки Уж, там, де починається найдовша в Європі липова алея, на набережній Незалежності в грудні далекого 1944-го було відкрито школу з українською мовою навчання. Відтоді тут отримали якісну освіту, знання декількох мов майже п'ять тисяч ужгородців, серед яких — понад тисяча золотих і срібних медалістів.

Вагомим результатом роботи педагогічного колективу гімназії з обдарованими учнями є численні перемоги на всеукраїнських учнівських олімпіадах, конкурсах науково-дослідних робіт Малої академії наук.

Не зупиняючись на досягнутому, ваш професійний колектив щоденно працює створює ефективні умови для формування ключових компетентностей учнів, їхньої творчої самореалізації, розвитку здібностей. Освітній процес у гімназії побудований на інноваційних технологіях, багаторічному досвіді партнерських відносин з іншими навчальними закладами України, близького та далекого зарубіжжя. Адже девіз закладу — слова геніального Тараса Шевченка: «І чудому наукайтеся, й свого не цурайтесь».

Від усього серця бажаю вашому колективу міцного здоров'я на довгі роки, наснаги у праці, щастя, добра і достатку, невичерпної енергії, нових досягнень у вашій благородній просвітницькій справі.

**Голова Верховної Ради України Андрій ПАРУБІЙ.**

### ПОВІДОМЛЕННЯ

**У зв'язку з виключенням із списків вважати недійсними посвідчення помічників-консультантів:**

**народного депутата України Білоцерковця Д.О.:**

Ляшенко Ірини Юріївни (номер посвідчення 445/08);

**народного депутата України Луценка І.В.:**

Валової Юлії Миколаївни (номер посвідчення 211/26);

**народного депутата України Сисоенко І.В.:**

Шкуріна Михайла Михайловича (номер посвідчення 152/20).

**Управління кадрів.**

**Щоб відновити експорт лісу-кругляка, потрібно знайти способи моніторингу і контролю за відновленням лісів**





Після тривалої перерви у Сєвєродонєцьку поновлено пільгове житлове кредитування молоді. Перший пільговий кредит на придбання квартири отримала сім'я учасника антитерористичної операції, *інформує наш луганський власкор Павло Воронцов*

Жителі Сумщини найбільше остерігаються воєнного вторгнення з північного сходу, на другому місці — економічна криза. Такі дані соціологічного опитування, проведеного Центром досліджень регіональної безпеки при Сумському державному університеті. У дослідженні взяли участь дві тисячі респондентів, *передає наш власкор Володимир Чернов*

Президенту України П. Порошенку, Верховній Раді України

**Шановний Петре Олексійовичу!**  
В Україні прискорено реалізується Закон «Про добровільне об'єднання територіальних громад». Практика свідчить про масове шахрайство з боку посадовців при здійсненні цієї кампанії. Зокрема, повсюдно порушується принцип добровільності, фактично відсутнє громадське обговорення питань про об'єднання, замість думки громад підтасовуються фальшиві протоколи зборів та опитувань. Мін'юстом штучно заблокована можливість реєстрації законних статутів громад, де, зокрема, передбачена процедура врахування громадської думки (тільки таким чином можна забезпечити однотипність і легітимність відповідних «об'єднавчих» документів).  
Під виглядом об'єднання і децентралізації проводиться масове скорочення шкільної та медичної мережі, передбачається багатократне скорочення сільських рад. Це суперечить нормам Конституції України (ст. 140) та законам про здійснення місцевого самоврядування територіальними громадами безпосередньо. Також це не відповідає і європейській практиці місцевого самоврядування.  
Люди небезпідставно стурбовані тим, що влада започатковує небезпечний проект зачистки України від сіл і від... українців.  
Враховуючи сказане, просимо:  
— припинити реалізацію Закону «Про добровільне об'єднання громад» на всій території України;  
— забезпечити підготовку та підвищення кваліфікації представників органів місцевого самоврядування для практичної реалізації потенціалу нинішніх територіальних громад на основі зареєстрованих їхніх статутів;  
— розблокувати процедуру реєстрації статутів територіальних громад;  
— терміново розглянути нові умови для ефективного державного управління і місцевого самоврядування, передбачаючи, перш за все, реформу бюджетної та податкової систем за європейським досвідом сприяння самоврядуванню.  
Звертаємо увагу на те, що в Україні розпочата найбільш ризикована реформа, що тільки посилює централізацію, котра одночасно несе загрози унітарності держави, єдності та консолідації суспільства.  
**За дорученням Політради партії «Правда і справедливість»**  
**Олександр МОРОЗ.**

24.09.16

Кулуарно знехтували інтересами працюючих

**5 листопада 2015 року Верховна Рада України прийняла у першому читанні проект нового Трудового кодексу. Тодішній Голова Верховної Ради Володимир Гройсман запевняв, що ухвалення цього закону нібито вимагає Європейський Союз для надання Україні безвізового режиму.**

Наша фракція, голосуючи у першому читанні за цей законопроект, щиро сподівалася, що профільний Комітет Верховної Ради з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення, який очолює пані Денисова («Народний фронт»), під час підготовки законопроекту до другого читання істотно його допрацює та врахує пропозиції, особливо ті, які надходили від незалежних профспілок.  
На жаль, через те, що у зазначеному комітеті фракція Радикальної партії не має своїх представників, нам не вдалося зробити процес підготовки проекту Трудового кодексу до другого читання прозорим та ефективним. Робоча група працювала у закритому для громадськості режимі, в результаті чого представники роботодавців та підконтрольної олігархічним групам «офіційної» Федерації профспілок України (ФПУ) фактично зрадили інтереси широких верств працюючих українців.  
Внаслідок суцільної непрозорості підготовки Трудового кодексу до другого читання громадськість України й досі не знає, які пропозиції були враховані робочою групою, а які ні. Зараз ми маємо інформацію, що усі найбільш кричущі,



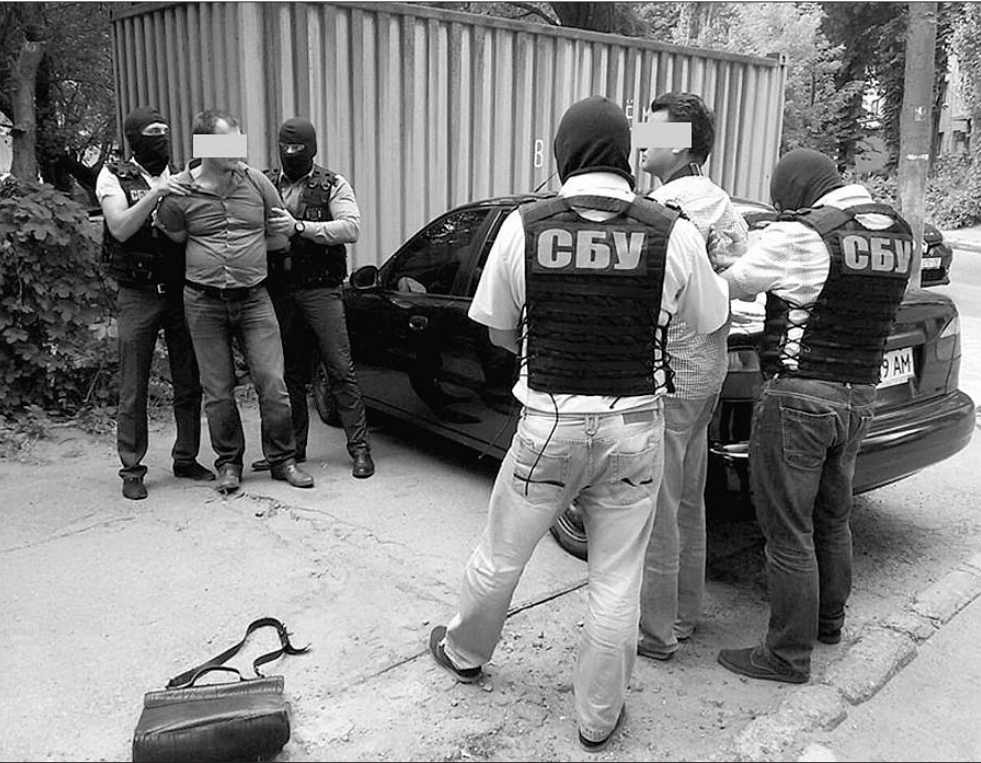
ганебні та недемократичні норми Трудового кодексу залишаються без змін після першого читання. Навіть їх невеличкий перелік вражає.  
Стаття 86 проекту допускає можливість свавільних масових скорочень працівників по волі роботодавця без жодних варіантів їх захисту.  
Стаття 92 проекту дозволяє роботодавцям звільняти працівників, що обслуговують фінансові та матеріальні цінності, за втратою довіри, навіть якщо це взагалі не пов'язано із роботою.  
Стаття 92 проекту дозволяє роботодавцю звільняти працівника за скоєння «аморального вчинку», навіть якщо цей вчинок зроблений і не на роботі. Зрозуміло, що тут «аморальність» чи «неаморальність» визначатиме сам роботодавець одноосібно.  
Стаття 158 проекту допускає залучення окремих категорій працівників до роботи у вихідні та святкові дні без їхньої згоди.  
Та ж стаття 158 проекту позбавляє працівників подвійної оплати за роботу у вихідні дні.

Стаття 65 проекту дозволяє роботодавцю переводити працівників на інше місце роботи (навіть в інше місто) без їхньої згоди.  
Стаття 30 проекту дозволяє роботодавцям протягом усього робочого дня вести відеоспостереження за своїми працівниками та робити аудіозаписи їхніх розмов, брутально нехтуючи при цьому елементарними правами людини на приватне життя.  
Стаття 108 проекту брутально позбавляє матерів-одиначок існуючого на сьогодні захисту та дозволяє роботодавцям їх звільняти з будь-якого приводу.  
Стаття 291 проекту дозволяє залучати жінок з дітьми до нічних робіт, робіт у вихідні та святкові дні та до понаднормових робіт, позбавляючи жінок з дітьми гарантій захисту, що діють на цей час.  
Стаття 58 проекту фіксує те, що трудовий договір видається працівникові протягом 7 днів з моменту початку його роботи, тобто, фактично, це спонукає роботодавців до тотального застосування «кидальних» схем, де працівники працюватимуть 6 днів, а потім будуть викинуті з роботи через те, що «не підійшли до цієї роботи».  
Однією з найбільш кричущих є норма, що міститься у статті 12 проекту, де весь нормативний обсяг трудового регулювання, що виходить за межі Трудового кодексу, перекладається на так звані нормативні акти роботодавця, які приймаються роботодавцями в одноосібному порядку та не потребують погодження з профспілками.  
Взагалі, права профспілок істотно в цьому проекті

обмежуються. Цілих 52 статті проекту Трудового кодексу встановлюють погодження тих чи інших дій роботодавця із «профспілковим комітетом», який зазначений в однині. Без сумніву, це робиться лише для того, щоб спонукати роботодавців створювати свої «кишенькові» профспілки з трьох осіб та «погоджувати» із ними усі важливі питання трудового процесу.  
Є безліч не менш драконівських норм у цьому проекті Трудового кодексу, що спрямовані на погіршення умов праці, у тому числі, й неповнолітніх дітей. Зокрема, йдеться про скасування заборони встановлювати для дітей віком від 15 до 16 років так званого випробувального терміну, що неминуче призведе до посилення експлуатації дитячої праці та розповсюдження «кидальних» схем і в цій площині трудових відносин.  
Загалом цей проект Трудового кодексу істотно погіршує права та свободи людей найманої праці та призведе до значного їх звуження. Цей законопроект отримав 59 істотних зауважень від Міжнародної організації праці, які майже не були враховані, а те, що було враховано, носить лише декоративний та несуттєвий характер. За Конституцією України Верховна Рада не має права приймати такі закони, а тим більш таку «Трудову Конституцію України». Голосувати за такий законопроект ми не маємо ні морального, ні юридичного права.  
**Олег ЛЯШКО, лідер Радикальної партії.**

Менш як за рік — 19 мільйонів

**Саме стільки, як заявили під час брифінгу в обласній прокуратурі начальник сектору відділу боротьби з організованою злочинністю та корупцією Сергій Скок і начальник слідчого відділу прокуратури Кіровоградської області Сергій Чеботарьов, заробив підприємець Аніл Б., громадянин Індії, здійснюючи з осені минулого року протиправну діяльність з виготовлення та розповсюдження контрафактного спирту на території України.**



Ленінський районний суд Кропивницького обрав щодо Аніла Б., якого звинувачують у спробі дати хабар у розмірі 35 тисяч доларів США старшому слідчому прокуратури Кіровоградської області за закриття справи про виготовлення і продаж підробленого спирту, запобіжний захід у вигляді тримання під вартою протягом двох місяців. Визначено розмір застави — 600 неоподаткованих мінімумів доходів громадян (понад 826 тис. грн.).  
Таким є проміжний результат цілої детективної історії з прослуховуванням, спостереженням, підкупом і затриманням, що розгорнулася в Кропивницькому після отримання співробітниками СБУ інформації про реалізацію в аптеках та деяких медичних закладах міста, зокрема в обласній лікарні, контрафактного спирту. Як виявилось, потужності з його виробництва розташовані у Дніпропетровській та Харківській областях. Мережа збуту підробленого лікарського засобу

розповсюджується на кілька областей (Дніпропетровську, Запорізьку, Київську та Кіровоградську), а одним із найдоступніших каналів його постачання зловмисники обрали одного з поштових операторів.  
Після того як було встановлено масштаби та мережу збуту препарату, правоохоронці здійснювали записи телефонних розмов підозрюваних, з яких нібито стало відомо, що підприємець зі своїм адвокатом планують зухвалу схему підкупу (або дискредитації) слідчого прокуратури та «закриття» справи з використанням НАБУ, Генпрокуратури та інших контролюючих органів шляхом створення для них, як сказали самі зловмисники, «зубного болю» у вигляді постійних скарг, звернень тощо.  
Здавалося б, на цьому можна поставити крапку. Однак...  
Насправді інформація про бізнесову діяльність Аніла Б. не є настільки свіжою, як могло здатися на перший погляд. Пролити світло на деякі аспекти цього сектору бізнесу можуть публікації дворічної давнини на інтернет-сайтах.

То чому кримінальна історія індійця досі продовжується, якщо ще у 2014 році стосовно пов'язаної з Анілом Б. фірми було зареєстровано кримінальне провадження за фактом виготовлення фальсифікованих лікарських засобів?  
За інформацією пресслужби прокуратури Кіровоградської області, на сьогодні після внесення апеляційної скарги стороною захисту на рішення суду апеляційною інстанцією скасовано попередній розмір застави для підприємця та встановлено новий — у розмірі 80 мінімальних заробітних плат. Підозрюваними ці кошти внесено. Нині досудове розслідування за вказаними кримінальними провадженнями триває. Призначено низку експертиз, зокрема, судово-хімічну, які ще не завершено.  
**Петро МЕЛЬНИК, Кіровоградська область.**  
**На знімку: затримання підозрюваних співробітниками СБУ під час спроби передачі хабара. Фото надане прес-службою прокуратури Кіровоградської області.**



ПРИВІТАННЯ

Шановні працівники освіти!  
Дорогі колеги і друзі!

Дозвольте від щирого серця привітати вас із професійним святом і висловити глибоку подяку за вашу самовіддану працю, за ваш талант, за душевну щедрість і безмежну любов до професії. Та насамперед — за те, що навіть в умовах нашого суперечливого сьогодення ви попри всі труднощі сумлінно робите свою справу. Бо гостро усвідомлюєте свою величезну суспільну відповідальність, бо — так велить вам ваше серце.

Натхнення вчительська праця в усі часи була запорукою морального та інтелектуального зростання нації. Тому що головне призначення педагога — навчити людину бути Людиною. І хоч би яких змін зазнавали умови та засоби виховання, хоч би які реформи проводилися, ця висока місія в усі часи залишається незмінною.

Щодня у класах та аудиторіях ви натхненно і послідовно формуєте нову генерацію громадян, передаєте новим поколінням не лише знання, а й наші духовні цінності та традиції.

І те, що українці, попри неймовірні труднощі, обрали твердий курс на демократію, на загальнолюдські цінності — яскраве свідчення того, що освітяни добре робили свою справу. Це ваші учні, яких ви виховали справжніми людьми і патріотами, боронять нині нашу державу від агресора, завзято працюють у тилу.

Напевне, суспільство мало б більш гідно поцінувати вчительську працю. Та для нашої країни сьогодні головним пріоритетом вимушено стали військові потреби. Проте навіть у цих умовах у проекті кошторису на 2017 рік освіта визначена урядом другою за пріоритетністю галуззю.

Нарешті у влади є усвідомлення того, що вчитель є ключовою фігурою перетворень у країні, а тому його праця має гідно оплачуватися. Це додає оптимізму. Ми неодмінно піднімемо престиж українського вчителя на належну висоту. В усякому разі, перші важливі кроки в цьому напрямку вже зроблені.

Дорогі колеги! Напередодні професійного свята хочу побажати вам і вашим родинам добробуту, терпіння і віри. Наснаги вам і нових педагогічних звершень! Нехай ніколи не полишає вас творче натхнення і прагнення творити добро. Зі святом!

Перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти  
Олександр СПИВАКОВСЬКИЙ.

У руках учителя —  
долі майбутніх поколінь

*Реформа, що впроваджується міністром від «Народного фронту» Лілією Гриневич, орієнтована на те, щоб зробити випускника конкурентоспроможним у XXI столітті — випустити зі школи всебічно розвинену, здатну до критичного мислення цілісну особистість, патріота з активною позицією, новатора, здатного змінювати навколишній світ та вчитися впродовж життя.*

Про це заявила народний депутат від фракції «Народний фронт» Олена Бойко.

«Перші кроки реформи вже впроваджуються в початковій школі, програму якої в цьому році оновило та розвантажило Міністерство освіти. Насамперед, знято обов'язковий розподіл годин — вчитель сам вирішуватиме, яку тему скільки викладати. Самі ж теми приведено у відповідність до вікових особливостей дітей. Змінено методичні рекомендації та орієнтовні вимоги до оцінювання досягнень учнів. Учителям буде рекомендовано писати з дітьми олівцем замість ручки — це допоможе першачкам не боятися помилок, формувати позитивне сприйняття навчального процесу. Тобто реформа освіти — це абсолютно новий погляд на роль і значимість освіти, виховання і науки задля розвитку суспільства. Це подарунок освітній галузі», — сказала вона.

Депутат зазначила, що розроблена під головуванням Лілії Гриневич концепція нової української школи значно змінить процес і суть підготовки вчителя.

«Вчителю буде надано академічну свободу. Він зможе готувати власні авторські навчальні програми, обирати підручники, методи, стратегії, способи і засоби навчання, розвиватися, активно висловлювати власну фахову думку. А держава гарантуватиме йому свободу від втручання у професійну діяльність», — підкреслила Олена Бойко.

Зокрема, вона наголосила, що велика увага приділяється й матеріальному сти-мулюванню вчителів.

«Завдяки ініціативі Лілії Гриневич у 2017 році усі педагогічні працівники, що нині перебувають між 8-м та 12-м розрядом, мають піднятися вгору по тарифній сітці на 2 розряди. Планується зміна самої системи, завдяки чому розрив у тарифних сітках між викладачами ВНЗ та середньої школи буде скорочено. Це абсолютно несправедливо, що вчитель вищої категорії оплачується по 12-му тарифному розряду, а молодий викладач вищої школи — по 15-му. Цей розрив має бути подолано. Додатково відбуватиметься збільшення заробітної плати для всіх бюджетників через підвищення мінімальної заробітної зарплати. Таким чином, з урахуванням усіх факторів зарплати вчителів у наступному році зростуть приблизно на третину», — резюмувала Олена Бойко.

Також представник «Народного фронту» привітала освітян із їх професійним святом — Днем учителя.

«Як педагог у минулому і науковець широко вірю в успіх реформи. Сподіваюсь, що якість освіти забезпечить випускникам конкурентоспроможність, а педагогічна нелегка праця нарешті стане престижною в Україні. Насправді Учитель — це не лише провідник у світ знань, це Наставник, Вихователь і, дай Боже кожному, — Друг. У всіх нас є свій Учитель, той, хто не лише навчив рахувати-писати, а хто навчив жити. У руках учителя, без перебільшення, — долі майбутніх поколінь. Напередодні свята дозвольте побажати кожному учню — хороших наставників, добрих, люблячих, і вибачте, але вимогливих. А кожному вчителю — віри у свою місію, добре серце та, звичайно, терпіння і наснаги. Усім нам — МИРУ!»

Свято  
сіячів розумного,  
доброго, вічного

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

На запитання, хто ж із випускників досяг найвищих вершин у житті, директорка відповідає, що для неї всі діти гарні, не можна їх ділити на ранги. «У нашій професії головне — любов до дитини, людська доброта, небайдужість», — продовжує Маріанна Іванівна. У гімназії №48 (гуманітарного спрямування) нині навчається 654 дитини (22 класи — з 1-го по 11-й). Працює 15 гуртків — шаховий, танцювальний, спортивний, інформатики та інші.

Серед учителів директор гімназії відзначає Нілу Валеріївну Макіну, педагога початкових класів. Зараз у неї 3-а. Ніла Валеріївна здобула три освіти — вчитель початкових класів, української мови і літератури, а ще закінчила Інститут журналістики Київського національного університету ім. Тараса Шевченка.

...У школі починається день. Ідуть поважні 11-класники і дещо наївні першачки. Несуть букети, інколи на вигляд більші й важчі від них самих: вітатимуть учителів зі святом!

Олександр КЛИМЕНКО.

ФОТОФАКТ

Кошик квітів отримала на столітній ювілей ветеран педагогічної ниви Софі Корх від житомирського міського голови Сергія Сухомлина.

Фото з сайту <http://zhitomir.today>.

«У Москві вже давно сукає ратичками Диявол...»

*Підтвердження визнання Меджлісу кримськотатарського народу буцімто екстремістською організацією було прийнято в четвер Верховним судом Росії. «Постанову Верховного суду Криму залишити без зміни, апеляційну скаргу — без задоволення», — зазначено у вердикті.*

Що відбулося насправді? У лютому цього року позов про визнання «екстремістським і незаконним» єдиного виконавчого й легітимного органу кримськотатарського народу подала «прокурор» Криму Наталя Поклонська у «Верховний суд Криму». Рішення було прогнозованим: «заборонити й оголосити екстремістами».

Пізніше адвокати Меджлісу подали апеляцію в російський, нібито вищий, суд, який рішення суду кримського залишив без змін.

Поклонська, 18 вересня цього року «обрана» депутатом Держдуми Росії в анексованому

Криму, від рішення російського суду про заборону Меджлісу в екстазі й називає суддів, які прийняли це жакхливе рішення, «молодцями».

Насправді в Росії немає такого прецеденту, коли заборону й обвинувачення накладають на організацію цілого народу, народу, який сотні років страждає і страждає, спочатку — від експансії Російської імперії, потім — від сталінського режиму, а тепер — від нібито демократичної Російської Федерації.

Вищий представницький орган усіх кримських татар національний з'їзд Курултай і його виконавчий орган Меджліс обиралися справді представниками кримських татар по усьому світу. Народ довго боровся за повернення на свою історичну батьківщину — Кримський півострів, після злочинної депортації в 1944 році, влаштованої кривавим режимом Сталіна. На початку 1990-х кримські татари почали повертатися на

півострів із місць депортації, здебільшого — з Узбекистану. Єдиною державою, яка не просто підставила їм своє плече, а й надала посильну матеріальну допомогу, стала саме Україна. Нині активістів кримських татар переслідують, викрадають, б'ють, їхню діяльність забороняють.

МЗС України відреагував на рішення російського суду, назвавши його «блюзнірством», і зажадав припинити утиски кримських татар на півострові.

Більш різко про це відгукнувся голова Меджлісу кримських татар народний депутат України Рефат Чубаров.

«У Москві вже давно сукає ратичками Диявол, готовий скинути весь світ у прірву, якщо людство не укладе з ним договір на крові... І про це треба не тільки говорити. Треба збирати війсьсько проти Зла!» — заявив він на своїй офіційній сторінці в Facebook.

Вл. інф.

Центр культури кримських татар  
з'явиться у Вінниці

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Центр створюють спільно з громадською організацією кримських татар «Ветан». Ескандер Анафійєв, який очолює названу організацію, керуватиме центром. До участі у важливій справі долучився командир батальйону «Крим» Іса Акаєв. «Нам важливо зберегти свою ідентичність, — наголосив він. — Я переконаний, що з допомогою нового центру вдасться багато чого зробити у цьому напрямі. Свого часу я відкрив для себе українців, тепер хочу, щоб українці відкрили для себе кримських татар. Незважаючи на різні мови, культуру, релігію, ми є рівноправними народами однієї держави, яку нині зі зброєю у руках захищають українці та кримські татари. Нам ще належить багато дізнатися один про одного і спільними зусиллями розбудувати Україну. Маємо продемонструвати світовій спільноті, як християни й мусульмани взаємодіють і розвиваються в інтересах спільної справи».

У приміщенні майбутнього центру, а це нова споруда, тривають внутрішні оздоблювальні роботи. Їх виконують коштом спонсорів. За словами організаторів центру, надалі він також функціонуватиме на благодійні гроші. Нагадаємо, що нині на теренах Вінниччини перебуває майже тисяча вимушених переселенців з Кримського півострова.

Віктор СКРИПНИК.

ХРОНІКА

Ворог  
не припиняє  
обстріли і провокації

Протягом останньої доби (станом на 30.09) на сході країни бойовики понад 30 разів відкривали вогонь по позиціях наших військових. **За даними прес-центру АТО**, найбільше обстрілів — 12 — зафіксували на Луганщині. Противник вдавався до збройних провокацій з гранатометів, кулеметів та стрілецької зброї в районі Новоолександрівки, Новозванівки та Попасної. В районі Станиці Луганської, де мало б розпочатися відведення військ, окупанти проводили розвідку за допомогою безпілотників. На маріупольському напрямку в районі Мар'їнки, Талаківки, Старогнатівки, Широкиного та Павлополя ворог застосував гранатомети, кулемети та стрілецьку зброю. На донецькому найгярячіше було в районі Авдіївки.

Що відбувається на передовій, розповів боєць ЗСУ (місце дислокації — район с. Піски): «Стрілянина у нас майже не вщухає. Орки спочатку луплять з дрібного калібру, а потім підключають великий — учора гатили з 80-міліметрового міномета. Вважаю, що так званий режим тиші — ненадовго. Оскільки нині бойовики активно укріплюють свої позиції, облаштовують нові вогневі точки, проводять ротацію. Вони не збираються відходити, і це факт. Війна триває...»

Бойовики порушують режим припинення вогню навіть на визначених для відведення військ ділянках Донбасу. На цьому під час зустрічі з першим заступником голови Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ в Україні Александром Хугом наголосив начальник Генштабу Віктор Муженко, **повідомляє прес-служба Мініборони**.

«Українські війська суворо дотримуються режиму припинення вогню, натомість із боку противника не припиняються обстріли та провокації», — зазначив він.

При цьому В. Муженко підкреслив, що країна високо цінує зусилля, яких ОБСЄ докладає для врегулювання конфлікту на Донбасі, однак відведення військ та важкого озброєння від лінії розмежування буде можливе лише за умови сталого припинення вогню.

**За даними ГУР Міноборони**, командування ЗС РФ продовжує постачати на Донбас озброєння та військову техніку для бойовиків. «Із території РФ до Вуглегірська прибуло п'ять вагонів з боеприпасами, зі Свердловська — два танки, два вантажні автомобілі (із зенітними установками) на платформах, чотири цистерни з паливом (200 тонн), два криті вагони, два вагони-рефрижератори», — заявили в прес-службі силового відомства.





Завдяки програмі енергоефективності в Одесі з початку року утеплено понад 10000 квадратних метрів житла. Цю цифру озвучили на семінарі «Як можна скоротити видатки на опалення в багатоквартирному будинку». Експерти розповіли про основні варіанти енергоефективних заходів у багатоквартирних будинках, про інженерні засади термомодернізації та фінансової доцільності проведення енергозберігаючих заходів. Загальна сума позик, узятих одеситами на енергоефективні заходи, становила 3,8 мільйона гривень. Кредитувалися ОСББ, житлово-будівельні кооперативи, приватні особи. Розмір компенсації з міського бюджету становив 763,1 тисячі гривень, з державного — 1188,7 тисячі гривень, *повідомляє наш власкор В'ячеслав Воронков*

## Німці допомагають лічити економію

*На Луганщині відбувся німецький тиждень енергоефективності. Його проводять удруге, тож сьогодні вже можна розглядати результати зусиль у вивченні досвіду німецьких колег із впровадження енергоефективних технологій у термосанції та термомодернізації.*

Луганська область хоче будувати діалогову платформу для всіх зацікавлених сторін, у тому числі й для представництва міжнародних організацій, щоб на базі цього діалогу створювалися нові проекти в рамках співробітництва між країнами. Співробітництво з Німеччиною, мабуть, можна назвати найбільш ефективним. Одним із головних організаторів цієї масштабної роботи є Луганське регіональне відділення Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування.

То який проект у рамках співробітництва з Німеччиною можна назвати успішним? Виконавчий директор регіонального відділення Асоціації Наталія Бойко передусім називає досвід Северодонецької міської ради. І ось чому.

— Німеччина дала Северодонецьку можливість створити стратегію, що відповідає європейським стандартам, — пояснює вона. — Саме ця стратегія відкрила місту двері до залучення міжнародної технічної допомоги й насамперед допомоги НЕФКО. Завдяки такому співробітництву реалізовано п'ять проектів у системі зовнішнього висвітлення, термомодернізації дитячих садків і системи теплопостачання. А наявність плану розвитку енергоефективності, що, до речі, є досить важливим документом, дало змогу Северодонецьку увійти в Асоціацію енергоефективних міст Європи. План було складено на підставі європейських стандартів і передбачав він ті заходи, які приносять місту реальний ефект.

План, до речі, було перевірено муніципальною владою Брюсселя, яка дала висновок, що це саме ті заходи, які сьогодні справді потрібні Северодонецьку. Адже місто має централізоване теплопостачання, що приносить величезні втрати, і модернізація цієї системи вимагає серйозних капі-

таловкладень. Крім того, зовнішнє освітлення Северодонецька здійснюється за допомогою ламп розжарювання. Це застарілий варіант, що не заощаджує бюджетні кошти. Та й якість освітлення при цьому сильно страждає. Северодончани встановили спеціальну програму «Енергобаланс», завдяки якій бачать, де відбуваються найбільші втрати енергоресурсів.

Сьогодні Асоціація сприяє також впровадженню енергоефективності в житловому секторі шляхом первісного створення нормального управління. Йдеться про ОСББ. Наталія Бойко вважає, що без створення таких об'єднань співвласників багатоповерхових будинків ефективно управляти житловим сектором сьогодні неможливо. У тому плані, що муніципалітет не може за свої бюджетні кошти освоїти необхідні енергоефективні технології. Це величезні гроші.

— Якщо управління передається безпосередньо мешканцям, тобто правлінню ОСББ, тут уже можливе нормальне ефективне

управління із залученням додаткових коштів з інших джерел, — пояснює вона. — В тому числі ОСББ сьогодні може отримувати гроші у вигляді кредитної, міжнародної технічної допомоги, а також у вигляді теплих кредитів Ощадбанку або інших державних банків. Одне слово, коли люди визначаються, що вони самі управлятимуть своїм житловим будинком, у них з'являються нові можливості із залучення коштів. Поки що цього немає — ми бачимо, в якому стані житловий фонд.

На жаль, Северодонецька міськрада поки що єдина на території області, яка підписала меморандум про співробітництво з міжнародною організацією для розв'язання своїх проблем з енергоефективності. До роботи тут поставилися серйозно: передусім створили відділ з управління енергетикою, побудували енергоменеджмент, визначили фахівця, що займається енергомоніторингом. Тому Асоціація прагне розширити цей досвід і загалом роботу в цьому напрямі, для чого проводить виїзні заходи в інших

містах області, зокрема в Новоайдарі, Попасній. Крім того, залучає до роботи низку відомих зарубіжних компаній, які допомагають впроваджувати європейську термомодернізацію в об'єкти бюджетної сфери та житло.

Але процес іде не так швидко, як хотілося. Що ж заважає владі активно підтримувати такі пропозиції?

— В інших муніципалітетах навіть не розуміють, як можуть цим управляти, — відповідає на запитання Наталія Бойко. — Енергосфера сьогодні перебуває в ЖКГ — не управління енергетикою, а прибирання прибудинкової території, латання дірок. На жаль, більшість не розуміють необхідності ефективного управління саме енергетикою. Ми звикли, що енергоресурсів багато й заощаджувати їх не вміємо. Нині Україна прийшла до розуміння того, що ресурси вичерпні, дуже дорогі (газ, електроенергія, тепло), тому використання цих ресурсів необхідно правильно управляти. А для цього потрібно побудувати систему управління. Програми, які працюють у рамках тижня енергоефективності, на це й орієнтують.

**Павло ВОРОНЦОВ.**  
Луганська область.

## Заклади соціальної сфери Закарпаття не мерзнутимуть узимку

*Вересень і більша половина або й цілий жовтень на Закарпатті, як правило, місяці теплі — температура сягає понад двадцять і навіть іноді доходить до тридцяти градусів. Тому саме тепер дбайливі господарі заготовляють дрова на зиму. «Аби не дуже, а в міру висихали, щоб у них ще трималася вага і сила дерева», — кажуть мудрі верховинці. Саме так і діють лісівники.*



За словами начальника обласного управління лісового і мисливського господарства Валерія Мурги (на знімку), основна увага лісгосподарств спрямована на забезпечення паливними дровами шкіл, дитячих садків і будинків сімейного типу, лікарень, амбулаторій... На сьогодні цим закладам уже поставлено більш як половину необхідної кількості якісних дров. І переважно твердих порід: бука, граба й дуба.

— Котельні по всій області останніми роками переобладнуються з газу на тверде паливо. Звичайно, в нашому регіоні, який найбільше заліснений в Україні, — це дрова, традиційне паливо. Нинішнього року, починаючи з літа, лісгосподарські підприємства активно працюють над заготовлянням. А проблем з їх придбанням немає, оскільки у всіх підприємствах здійснюється планова лісгосподарська діяльність: проводяться санітарні й

рубки догляду, оздоровлення лісів та інші заходи. І це дає можливість заготовляти значні обсяги дров. До того ж у нас діє неодмінне правило: після рубок лісівники засаджують вирубані площі молодими деревцями.

А ще в кожному районі тривали тендери. А це означає, що через укладання угод двадцять однією тисячею кубометрів дров буде вчасно забезпечено всі соціальні об'єкти, які цього потребують. Уже завезено понад одинадцять тисяч

кубів дров Великоберезнянським, Рахівським, Великобичківським, Воловецьким, Мукачівським, Ясінянським лісгоспами. Поставлено чітке завдання й іншим держлісгоспам: до 15 жовтня всі заклади на сто відсотків мають бути забезпечені паливом, щоб діти навчалися в теплі і пацієнтам та лікарям також було комфортно як пізньої осені, так і взимку.

**Василь НИТКА.**  
Ужгород.  
Фото автора.

## Нічні ліхтарі запалює... сонце

*Сонячна енергія освітлює вночі головну вулицю в селі Павлівка Калинівського району на Вінниччині, довжина якої майже шість кілометрів. Це перший населений пункт в області, де встановили сонячні ліхтарі. Хто до такого додумався і як вдалося реалізувати проект?*

### Задум сприйняли з намішками

— Коли вперше засвітилися вуличні ліхтарі, фотографуватися виходили старі й малі, — розповів сільський голова Павлівки Віктор Кособуцький. — Світло зробило вечір радісним для людей. У нас понад три тисячі населення, з них чотириста учнів, дуже багато людей користуються велосипедами. Їхати на двоколісному темною вулицею небезпечно.

У Павлівці довелося почути, що спочатку дехто сміявся із затії сільського голови, коли він повідомив, що спробують встановити сонячні ліхтарі. Кособуцький не тільки подав ідею. Зумів довести задумане до кінця. До того ж зробив це не за гроші громади, а за грантові кошти. Голова каже, що не мав сумніву в тому, що на підготовлений ними проект звернуть увагу.

— Наш проект інноваційний, — наголошує співрозмовник. — Це не заміна вікон, прокладення водогону чи утеплення приміщення. Більшість громад

саме на таке просять гроші. У нас тема стосувалася енергоефективності, енергозбереження, мала екологічну складову. Європейці такі речі підтримують. Грант виграли в конкурсі, що фінансується ЄС та Програмою розвитку ООН в Україні.

Загалом на придбання обладнання і виконання робіт витратили 436 тисяч гривень. Більшу частину з них, 272,5 тисячі, — це грантові кошти. Умови конкурсу передбачають обов'язкову участь громади у фінансуванні. Мешканці села зібрали 21 тисячу гривень. Сто тисяч дав районний бюджет, решту — сільська рада. Як пояснив сільський голова, європейці не дають коштів державним структурам. Тому створили громадську організацію «Заможне село — квітуча Україна». Від її імені готували проект і надсилали на конкур, на її рахунок надійшли кошти.

Сонячні панелі змонтували на даху будинку сільської амбулаторії. Кажуть, у цьому місці найбільш сонячно. У сусідньому приміщенні Будинку культури встановили акумулюючий

пристрій, контролер заряду, реле часу. Звідси виходять дроті, які протягнули на електричні стовпи, що розміщені вздовж вулиці. Світильники невеликі за розміром, у них світлодіодні лампи. Як висловилося одна з місцевих, світять, як сонце, боляче очам, коли дивишся.

— У сонячну днину акумулятор заряджається протягом двох годин, — уточнив сільський голова. — Накопиченої енергії вистачає на вісім годин освітлення шестикілометрової вулиці. Плануємо придбати ще один такий акумулятор, щоб збирати енергії вдвічі більше, на 16 годин. Маємо намір збільшити кількість світильників, бо в деяких місцях вони встановлені на відстані через два-три стовпи.

— Тепер увечері можна вийти на вулицю, — каже Тетяна Дичук. — У мене старенька мама тут мешкає. Самостійно не може ходити. Доглядаю її. Один із ліхтарів якраз біля маминого будинку. Зручно йти ввечері, а не так, як раніше, ніби тобі очі зав'язали. Люди дуже задоволені. Бо ж і діти, буває, йдуть після занять музикою та й молодь ходить до клубу. Освітленою вулицею йти не тільки веселіше, а й безпечніше. У нас, бачите, як багато транспорту.



**Сільський голова Віктор Кособуцький і керівник ГО «Заможне село — квітуча Україна» Інна Довгополюк показують прилади, які перетворюють енергію сонця на електричну.**

### Скільки зекономлять на електриці

— Вартість встановлення ліхтарів і прокладення ліній, і електричних, і сонячних, приблизно однакова, — пояснив сільський голова Павлівки Віктор Кособуцький. — Різниця в тому, що за сонячними енергією не треба платити. Сон-

це не просить грошей. Якби використовували електрику, платили б не менш як чотири тисячі гривень на місяць. У нас є одна вулиця, яка частково освітлюється електричними ліхтарями (на відстані менш як кілометр). Сплачуємо за це 500 гривень на місяць. Протяжність центральної вулиці із сонячними ліхтарями — шість кілометрів.

У дні, коли надворі буде туман чи похмура погода, є можливість використовувати електрику. Встановлена система передбачає автоматичне перемикання приладів з одного виду живлення на інший.

**Віктор СКРИПНИК.**  
Вінницька область.  
Фото автора.



ЄК пропонує розширити співпрацю

Європейська комісія вирішила розширити доступ до європейського ринку для деяких позицій українських товарів на додаток до поглибленої та всеохоплюючої ЗВТ на три роки. Пропозицію ЄК мають схвалити Європарламент та країни-члени ЄС. Це повідомила єврокомісар з питань торгівлі Сесілія Мальмстром під час зустрічі з Прем'єр-міністром Володимиром Гройсманом, **інформує прес-служба уряду**. На своїй сторінці у Twitter єврокомісарка уточнила, що йдеться про «додаткові квоти для деяких сільськогосподарських і промислових товарів».

ЄС розпочне відселення «гостей»

Майже 991 000 біженців потрапили до Європи сухоходом і морем цього року, йдеться у доповіді Міжнародної організації з міграції. І, якщо не рахувати Туреччину, то найбільше їх осіло в Греції, влада якої робить усе для розміщення «гостей» у різних центрах. Європейська комісія повідомила, що ЄС має до кінця наступного року перемістити із Греції до інших країн Союзу близько 30 000 тисяч мігрантів. Комісія щодо цього питання сповнена оптимізму і вважає, що в переселенні мігрантів із країни еллінів намітився «важливий прогрес». Хоча в Греції дотримуються іншої думки, оскільки вона буквально задихається від навали сирійців, афганців, сомалійців і громадян інших країн, де «життя не дуже хороше». З грецьких островів насилу вдалося перемістити до Італії 5651 мігранта, згідно із квотним механізмом ЄС. Інші країни неохоче погоджуються на прийом непрошених гостей, а Угорщина взагалі категорично від цього відмовляється. З Будапешта вже повідомили, що готові навіть провести референдум про те, чи варто країні дотримуватися квотного механізму й селити в себе шукачів кращого життя. Якщо більшість громадян скажуть «так», то ворота для них будуть відкриті. А на «ні» — й суду не має бути.

Поки ж ФРОНТЕКС (Європейське агентство з охорони зовнішніх кордонів ЄС) почало операцію «Посейдон», мета якої полегшити мігрантську кризу в Греції і не допустити нового масового напливу біженців. На грецькі острови й до таборів для мігрантів, поблизу Салонік, буде додатково відряджено 376 офіцерів із різних країн ЄС, серед яких фахівці з ведення допитів, експерти з розпізнання фальшивих документів і перекладачі. Відряджені мають прискорити процес реєстрації біженців, зняття в них відбитків пальців і розпізнавати «козачків», яких засилають екстремістські організації до Європу для скоєння терактів.

Олександр ВОЛОДИМИРОВ.

У Румунії епідемія кору

У Румунії оголосили епідеміологічну тривогу у зв'язку зі стрімким поширенням вірусу кору. Як повідомило міністерство охорони здоров'я країни, кількість хворих постійно збільшується. З початку цього року в 23 повітах зареєстровано 675 випадків захворювання на кір, у трьох — лікарі так і не змогли врятувати дітей.

Поширення кору в сусідів уже спричинило тривогу й у Молдові. Міністерство охорони здоров'я попередило населення про можливість епідемії на території країни, особливо в районах, що межують із Румунією. Подібна ситуація, як повідомляє інтернет-видання «Новини Молдови» спостерігалася в 2006, 2007 і 2012 роках, коли кір було завезено з Румунії. Мінохоронздоров'я закликає громадян вчасно проходити вакцинацію, яка проводиться безплатно.

Олександр БЛІК.

ги до людської гідності понад усе! Тому це втра- та не лише Ізраїлю, але й усього світу».

Прибули також Президенти США Барак Обама та Державний секретар США Джон Керрі,

Прем'єр-міністр Канади Джастін Трюдо, Президент Франції Франсуа Олланд, Президент Ні-

меччини Йоахім Гаук, Прем'єр-міністр Нідерландів Марк Рютте, Президент Польщі Анджей Дуда, Президент Литви Даля Грибаускайте, Президент Європейської Ради Дональд Туск, Президент Болгарії Росен Плевнелієв, Президент Румунії Клаус Йоханніс, Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг, Голова Європейської Ради Дональд Туск, Генерал-губернатор Австралії Пітер Косгроув, Принц Чарльз та інші офіційні особи.

Як повідомляє Reuters, після смерті Перес став донором. Рогівку ока екс-президента передадуть до центру трансплантації Ізраїлю. Також, кажуть рідні, було його останнє бажання.

Фото Михайла ПАЛІНЧАКА (прес-служба Президента України).



Президент України Петро Порошенко та Президент Франції Франсуа Олланд.

Або «серйозні кроки», або припинення переговорів

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Які саме, Джон Керрі не уточнив, але, за інформацією американських ЗМІ, в Білому домі вважають можливим навіть варіант призупинення дипломатичних відносин, якщо Москва не піде на «серйозні кроки».

Натомість Росія, вустами речника Кремля Дмитра Пескова, заявила, що продовжуватиме завдавати авіаударів по підконтрольних повстанцям районах Алеппо, всупереч вимогам США припинити бомбардування. «Боротьба з терористами триває і буде тривати», — цитує Пескова **Бі-Бі-Сі..**

У четвер федеральний канцлер Німеччини Ангела Меркель обговорила сирійську тему з президентом Туреччини Реджепом Тайіпом Ердоганом. Обидва лідери дійшли згоди, що «кричущі порушення міжнародного гуманітарного права» в Алеппо неприйнятні, й

там нині терміново необхідне перемир'я, інформують в канцелярії Меркель.

Того саме дня відбулися і телефонні переговори канцлерки з президентом США Бараком Обамою. Як повідомляє «**Радіо Свобода**», Ангела Меркель заявила, що бомбардування густо заселених районів Алеппо є «варварством». «Росія, яка є головним союзником сирійського режиму, несе особливу відповідальність за те, щоб зупинити насильство і дати шанс політичному процесові в Сирії».

Однією із тем бесіди стала й ситуація в Україні, зокрема хід виконання Мінських домовленостей. Лідери висловилися за якнайшвидше відведення сил від лінії розмежування і надання міжнародним спостерігачам безперешкодного доступу до всієї зони протистояння.

Цього тижня Ангела Меркель також мала телефонні розмови з президентами України та Росії.

Зміни клімату вимагають негайних дій

У Львові відбулося засідання підкомітету ПАРЕ з питань довкілля та енергетики. До міста з цієї нагоди завітали представники країн-членів Ради Європи, громадських організацій, міжнародні експерти й інвестори та політики.

«Мене дуже тішить той факт, що бюро ПАРЕ, як і Голова Верховної Ради України, підтримали ідею проведення виїзного засідання підкомітету з навколишнього середовища та енергетики у Львові... ПАРЕ — це важлива платформа, де парламентарії, представники національних парламентів 47 країн збираються і обговорюють питання, які турбують сьогодні всіх у загальноєвропейському контексті», — розповів народний депутат України та очільник профільного підкомітету ПАРЕ Сергій Кіраль.

Серед важливих тем, які обговорювали у Львові, питання зміни клімату та впровадження в життя домовленостей Паризь-

кої угоди. Україна підписала й ратифікувала цю угоду і має реалізувати план дій з енергозбереження та запровадження альтернативної енергетики. Оскільки Львів є одним із вітчизняних лідерів у цьому напрямку, не випадково, що ці питання дискутували саме тут. «Звичайно, ми не могли оминати тему твердих побутових відходів. Сміття є одним із чотирьох напрямків, щодо яких Україна взяла на себе зобов'язання в рамках національного плану реалізації Паризької угоди. Тому розв'язання цього питання має не лише загальнодержавне значення, а й міжнародне», — наголосив Сергій Кіраль.

Як повідомили у прес-службі Львівської міської ради, за результатами засідання підготовлено низку заяв, які опісля розглядатимуть на сесії ПАРЕ, що відбудеться у Страсбурзі 10—14 жовтня.

Христина ГОРОБЕЦЬ.

Львів.

Польщу чекає «чорний понеділок»

День 3 жовтня 2016 року може увітти в історію як польський «чорний понеділок». Його влаштовують польські жінки, щоби висловити свій протест проти загострення антиабортного законодавства.

Тисячі жінок у десятках міст і містечок Польщі, а також польки, що перебувають за кордоном, відгукнулися на заклик Громадського ініціативного комітету і задекларували участь в одноденній попереджувальній акції протесту, яку ініціаторки назвали Загальнопольським страйком жінок. Учасниці акції не вийдуть на навчання та на роботу, використавши відпустки за власний рахунок, з догляду за дитиною, а приватні підприємці — призупинивши надання послуг з 8-ї до 18-ї години. На карті вуличних протестів, зокрема, такі міста, як Варшава, Познань, Вроцлав, Краків, Гданськ, а за кордоном — Будапешт, Лондон, Стокгольм.

«Чорний понеділок» — це черговий елемент широкої акції під назвою «Чорний протест: ні варварству щодо жінок», яка триває в різних куточках Польщі після прийняття Сеймом за основу проекту закону, яким передбачається «повна заборона переривання вагітності та кримінальна відповідальність для кожного, хто спричинить смерть зачатой дитини, в тому числі для матері». Атрибутом учасників протесту та тих, хто їх підтримує, є чорний одяг, що символізує жалобу — звідси й назва «чорний понеділок».

Тисячі фото людей в чорному одязі виставляють і в соціальних мережах — так висловлюють свій публічний протест ті, хто не може прийти на акції. Серед них відомі митці та політики. У Фейсбук з'явився комітет «Чоловіки на підтримку страйку жінок».

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.

Варшава.

Ми нарешті стали на правильний шлях

Німецька група радників, котра з 1994 року консультує уряд України та інші державні органи з питань економічних реформ, оприлюднила черговий аналіз ситуації у країні. Вона дійшла висновку, що «Україна стоїть на правильному шляху».

Підставою для цього для них стали дані державної статистики, котрі свідчать про початок зростання ВВП (за прогнозом — 1,5%) після двох років жорсткої рецесії та інвестицій (на 9,6% — у першому півріччі), зниження інфляції до не менш як 10% (понад 60% — торік), відносно стабільний обмінний курс національної валюти. За прогнозом радників, цього року очікується також зниження дефіциту бюджету і рахунків за поточними операціями відповідно до 4% (10% — у 2014 році) і 2% ВВП (9% — у 2013 році).

Такому успішному розвитку сприяло передусім зменшення імпорту природного газу. Тож експерти вважають ці показники рухом до макроекономічної стабільності — всупереч україносприятливим зовнішнім чинникам, зокрема «конфлікту в східній частині країни, що спричинило також вплив капіталу». Україна, незважаючи на економічну кризу, змушена була збіль-

шити військові витрати — 4,4 млрд. дол., що становить 5% від ВВП 2016 року. Також на додаткові витрати у зв'язку з подіями на Донбасі вплинуло утримання 1,7 млн. внутрішніх переселенців.

Німецькі консультанти особливо відзначають успіхи у банківському секторі, де до кризи існувало 180 банків, серед них і так звані олігархічні, також і в сфері ціноутворення в енергетиці. Їх найголовніше завдання — фінансувати власні фірми. Нині 80 таких перебувають у процесі закриття. Якщо це станеться, то зменшаться довгострокові ризики в фінансовому секторі та громадському бюджеті. Експерти вважають, що різке підвищення цін на енергоносії — болісний захід, але він сприятиме ефективнішому їх витрачання і зниженню корупції.

Залишаються й інші проблеми. Дедалі скорочується доступ на ринки Росії: 2013 року експорт у РФ становив 15 млрд. доларів, а торік — 4,8 млрд. дол. І поліпшення ситуації не передбачається, оскільки експорт у цю країну й далі скорочується. Проблемним став експорт до країн Центральної Азії, оскільки ускладнився також і транзит товарів через Росію. Ще один нега-

тивний вплив витікає із падіння цін на сировину, зокрема на два найважливіші для України експортні продукти — зерно і сталь.

Німецькі консультанти-економісти вважають, що темпи реформування в Україні слід прискорити. Адже сталої макроекономічної стабілізації можна досягти лише тоді, коли населення буде підтримувати реформи, одержувачи вигоди від процесу — конкретне зростання їхніх доходів. Якщо проігнорувати таку потребу, то воно втратить терпіння і віру в прагнення реформаторів. Чим негайно скористаються популісти, котрі займуть ключові посади в управлінні державою, скасувавши ключові реформи. Якщо це станеться, то негайно буде скасована і програма МВФ, що спричинить ще більшу нестабільність.

Німецькі експерти закликають парламент, уряд та олігархів, які мають вплив і на тих, і на других, як і на політику загалом, усвідомити, що довгострокова макроекономічна стабілізація буде лише тоді можливою, якщо країна швидко реформуватиметься, що вона невід'ємна від економічного розвитку країни.

Наталія ПИСАНСЬКА. Берлін.



Днями у Львові відбулася міжнародна конференція «Роль і місце аграрних палат у розвитку сільських територій», учасники якої підписали угоду про двосторонню співпрацю між Львівською аграрною палатою і регіональною Аграрною палатою Франції, а також ухвалили підсумкову резолюцію щодо пріоритетних напрямів роботи в Україні, *повідомляє наш власкор Христина Горобець*



У Запоріжжі реанімували будівництво мостових переходів через Дніпро. На майданчику поки що всього 30 робітників, утім, вони збираються за три місяці навести міст через Старий Дніпро (від Хортиці до Правого берега), *інформує наш власкор Леонід Сосницький*

## Населені пункти нагороджують за вміння виживати

*Щорічно сільське населення у середньому скорочується на 147 тисяч. За кількістю осіб — це половина таких міст, як Черкаси, Житомир, Чернігів, Суми. З 1991 року, тобто за 25 років незалежності, з мапи України зникло 460 сіл. Відсутність роботи, розвалена соціальна інфраструктура не приваблюють перспективних сільських мешканців організовувати там своє життя.*

Утім, є багато прикладів, коли сільська громада виборсувалася. У глибинці з'являлися нова школа, дитсадок, відремонтована лікарня, поладжена дорога. Часто відродженню того чи іншого села не вистачає лише позитивного поштовху.

Щоб сприяти розвитку дрібного і середнього бізнесу у глибинці, допомогти громадам популяризувати життя на селі, он-

лайн-видання AgroPortal.ua за підтримки Українського клубу аграрного бізнесу започаткувало конкурс «Неймовірні села України». Охочі надсилали заявки з історіями про своє село, його розвиток та привабливість для туризму.

У конкурсі взяло участь понад сто населених пунктів з усіх куточків України. Причому, наголошують організатори, пере-

можем вважається не та людина, яка надіслала заявку, а саме село, і саме сільські громади виборювали грошові призи. Відповідні сертифікати представники місцевого самоврядування отримали в Києві під час VII Міжнародної конференції «Ефективне управління агрокомпаніями».

За версією організаторів, третє місце серед найнеймовірніших сіл і винагороду у 10 тисяч гривень отримала Гусарка Запорізької області (сільський голова Наталія Слабишева). Населений пункт започаткували вихідці з Білорусі. У селі мешкає багато майстринь, які займаються переважно ткацтвом — це не просто хобі, це — їхнє повсякденне життя. Вони пропагують свою справу і серед молоді, і серед туристів.

Друге місце і 20 тисяч гривень одержала Лазещина, що на Закарпатті (голова Іван Паранчук). Це — одне з високогірних сіл України. Лежить на перетині найпопулярніших туристичних маршрутів. І виграш, за словами



Під час нагородження.

сільського голови, спрямують на те, щоб зробити помітний в'їзд до села, щоб Лазещину розпізнавали серед інших.

Перше місце і 50 тисяч гривень отримала Клевань, що на Рівненщині (селищний голова Дмитро Жовтянський). Заявку на конкурс подав його заступник Володимир Мукляк). Цей населений пункт асоціюється з Тунелем кохання. Таке диво у

селі першим усьому світу відкрив японський кінорежисер, відзнявши на тлі цього ботанічного феномена романтичну драму. Певне, сто років тому, коли військові будували залізничну колію і маскували її серед кущів і дерев, вони і не підозрювали, що Клевань стане своєрідною Меккою для закоханих. Виграш сільська громада хоче використати для встановлення в Тунелі ко-

хання зони Wi-Fi, щоб до них приїжджало ще більше туристів.

До речі, у списку номінантів опинилися ще сім населених пунктів — Сарта́на та Ялта (Донецька область), Залісся (Тернопільська область), Іваньки та Буша (Вінницька область), Опішня (Полтавська область), Медвин (Київська область).

Галина КВІТКА.  
Фото надано автором.

## Демонструють найсучасніші зразки техніки

*У Кропивницькому триває міжнародна агропромислова виставка «АгроЕкспо-2016». На 88 тисячах квадратних метрах 600 компаній розгорнули свої презентаційні майданчики сільськогосподарських та інших технічних новинок.*

У програмі масштабного заходу — Центрально-український інвестиційний форум, демонстраційні покази обладнання від вітчизняних та іноземних брендів, тест-драйви сільгосптехніки та багато чого іншого.

Розгорнув торгові ряди і Покровський ярмарок,

на якому свої товари пропонують підприємці з усієї України, а кулінарні, творчі та інші досягнення — господарі свята з усіх районів області. Велику популярність у відвідувачів виставки і ярмарку мають виступи народних колективів, свято вареників, конкур-

си короваїв та «Гарбуз-велетень».

У відкритті виставки взяв участь міністр аграрної політики та продовольства Тарас Кутювий. Він висловив своє здивування масштабами виставки та порадив іншим регіонам брати приклад з Кіровоградщини.

Петро МЕЛЬНИК.  
Кіровоградська область.

## В основі мурала — малюнки школярів

Відомий український художник і северодонецькі школярі перетворили триповерхову будівлю на арт-об'єкт. Ідеться про мурал (на знімку) на будівлі початкової школи № 14, який створили художник Олександр Корбан і його юні помічники в рамках програми Євро-

пейського Союзу «Діти миру». Мурал позначив початок кампанії Представництва Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні з навчання життєвих навичок і надання психосоціальної підтримки дітям і підліткам, які постраждали в результаті конфлікту в східних райо-

нах України в 2016—2017 навчальному році. В основу своєї роботи Олександр Корбан поклав дитячі малюнки.

Павло ВОРОНЦОВ.  
Луганська область.  
Фото Представництва Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні.

## «Уклін тобі, зеленокудра Сквири...»

*Видатний український поет Максим Рильський повернувся до Сквири. На його честь у цьому містечку на Київщині названо одну з найбільших вулиць. Слова, які винесені у заголовок і належать Рильському, стали епіграфом до свята на честь поета.*

На дійство завітали члени Національної спілки письменників України, відомі митці. Онук та правнук письменника Максима та Назара Рильських зустріли за давньою українською традицією — з рушником та короваєм.

У центрі дитячої творчості, де проходили урочистості, сквирчани ділилися спогадами про письменника. Учні ліцею дек-

ламували твори, написані Рильським, а поети з Києва читали власні вірші, присвячені Сквірі.



«Я дуже радий, що в цьому місті буде вулиця, названа на честь Максима Тадейовича. З цим містом пов'язано багато подій. Тут народилися його перші неокласичні збірки, тут він знайшов своє перше кохання», — розповідає внук письменника Максим Герогійович Рильський.

«Уклін тобі, зеленокудра Сквири...» саме такими словами загадував митець місто, в якому провів декілька років свого життя. У своїй творчості він оспівав улюблений край, ту землю, на якій народився і на якій жив. Про Сквиру Рильський згадає в поемах «Чумаки», «Мандрівка в молодість», у віршах «Знову в Сквірі», «Солов'ям України».

Марія КОЛЕСНИК.

### КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

#### Вивозив цінні книги

На міжнародному пункті пропуску «Ягодин» працівники СБУ виявили та вилучили в громадянина Німеччини рідкісні книги, які той намагався незаконно вивезти з України у багажнику власного автомобіля. Серед них: «Meyers Konversations-Lexikon Dritte Auflage. Leipzig» (16 томів), один том «Ключ до енциклопедичного словника», п'ять томів «Fabres-Supplement» та Біблія. Як засвідчують експерти, книги є повною збіркою третього перевидання енциклопедичного словника Мейера — однією з головних німецьких енциклопедій, що існувала під різними назвами та виходила у вигляді різних видань з 1839 по 1984 рік, допоки не була об'єднана з енциклопедією Брокгауза. Фахівці встановили, що ці книги є рідкісними і становлять історичну та куль-

турну цінність, їхня вартість може перевищувати 37 000 грн.

Максим СОЛОНЕНКО.  
Волинська область.

#### ЦИФРА

#### Понад 50

*художників, музейних працівників та представників вищих навчальних закладів із 16 країн, а також студенти, випускники й викладачі єдиної в Україні кафедри художнього скла Львівської національної академії мистецтв візьмуть участь в ювілейному десятому Міжнародному симпозіумі гутного скла у Львові, що відбуватиметься впродовж 2–10 жовтня.*

Христина ГОРОБЕЦЬ.

#### Дешевий алкоголь коштує надто дорого

Постраждали від сурогатного алкоголю вже є і на Житомирщині. Один мешканець Бердичева помер у реанімації, другий перестав бачити, третій під час лікування почав розрізняти силуети. Причина проста: хотіли дешево випити.

Чоловік, який став незрячим, розповів, що купив спиртне за 25 гривень за півлітра. Того, хто продав, знає в обличчя, тому нічого не запідозрив. Хотів поставити гостей на день народження дружини. На щастя, цього не сталося, інакше жертв було б більше. Фальсифікат поліція забрала на експертизу.

Перший заступник начальника ГУ ДФС у Житомирській області, керівник податкової міліції Іван Гілетта повідомив, що отруйний напій надійшов з Харківщини. Встановлено особу того, хто продавав зілля в Бердичеві.

Оксана ЛУК'ЯНЕНКО.  
Житомирська область.





## Оновили сімейну міні-ферму

На Львівщині у селі Бишків Жовківського району відкрили сімейну ферму. Міні-господарство створили у рамках проекту уряду Канади «Розвиток молочного бізнесу в Україні», який реалізовує Львівська аграрна дорадча служба.

Участь у заході взяли представники влади, партнери проекту та власники ферми — Галина та Микола Губки. Очільник Львівщини Олег Синютка зазначив, що сучасна модель господарювання на такій фермі здатна забезпечити виробництво якісної сировини, за яку можна отримати справедливу ціну. «Добробут родин — це запорука добробуту та розвитку громад. Ми показуємо, що сьогодні на

Львівщині, займаючись домашнім господарством, можна заробляти добрі гроші. Цей проект дуже важливий, бо сприяє підвищенню прибутків фермерів і може навчити інших селян розширити свої господарства», — сказав О. Синютка (на знімку). Сім'я господарів утримує шість корів, п'ять свиней та двох коней. Завдяки реалізації канадської програми на фермі значно покращилися умови утримання тварин. Зокрема, від проекту сім'я отримала гумові килимки, п'ять поїлок, лампи для освітлення, вентилятор та сучасний доїльний апарат. Загальна вартість грантової підтримки — майже 100 000 грн. Окрім того, сім'я за власні кош-



ти підвела воду до приміщення, облаштувала бетонні стійла тощо. «А ще ми закупили енергоощадні лампи, регулятор освітлення та вентиляції, найкращі засоби для миття доїль-

ного апарата», — розповів директор Львівської аграрної дорадчої служби Іван Паньків. Сьогодні господарі продають молоко на місцевому ринку та маслозаводу і планують

збільшити поголів'я до 10 корів.

**Христина ГОРОБЕЦЬ.**  
Львівська область.  
Фото надане прес-службою Львівської ОДА.

## Пожежу на «Кремнійполімері» локалізували за півтори години

У четвер увечері сталася масштабна пожежа на державному підприємстві «Кремнійполімер». 18 екіпажів (80 осіб) локалізували та загасили загоряння у цеху №2 протягом півтори години. Горіли речовини, котрі містять спирт. Тож пощастило, що не зайнялися основні цехи чи сотні тонн отруйних та дуже небезпечних речовин (хлору), накопичених на підприємстві. Адже саме «Кремнійполімер» вважається другим у регіоні за рівнем техногенної безпеки (після Запорізької АЕС). В обласному центрі у заводу в цьому плані конкурентів взагалі немає.

На жаль, фінансове становище та й технічний стан підприємства такі, що останні 15 років воно фігурує лише серед хронічних боржників за електроенергію, а ще тих державних активів, які не продаються. Бо на них не знайдеться покупців. А головне, що це ще й виробництво, яке, кажуть, і зупинити неможливо. Бо це загрожує справжньою техногенною катастрофою цілому регіону.

Тут варто нагадати, що за своїм потенціалом (сьогодні на заводі задіяна дуже незначна частина потужностей) «Кремнійполімер» є найбільшим таким підприємством на теренах СНД і єдиним в Україні виробником кремнійорганічних продуктів (сіліконів).

**Леонід СОСНИЦЬКИЙ.**  
Запоріжжя.



## Невтомний краєзнавець відкрив багато імен

Десять літературно-меморіальних музеїв, 20 книг, майже 500 статей до різних енциклопедичних видань, 32 меморіальні дошки, 30 наукових праць про Михайла Драгоманова, 80 пісень на власні вірші та музику — це ще не вся спадщина, яку залишив після себе невтомний краєзнавець, історик, літературознавець Гаврило Чернихівський. Він був дійсним членом Житомирського науково-культурного товариства дослідників Волині,

а також членом Українського історичного товариства, НТШ, заслуженим працівником культури України. До 80-річчя талановитого енциклопедиста (його не стало п'ять років тому) у держархіві Тернопільської області відкрили виставку «Невтомний краєзнавець». Як зізналася головний спеціаліст архіву Оксана Сулима, сформувати виставку було непросто, адже фонд Гаврила Чернихівського багатющий, його ще досліджувати й досліджувати. Добрим словом згадали краєзнавці ті, хто його добре знав: Любомир Крупа, Степан Костюк, Богдан Мельничук, Михайло Ониськів.

На знімку: Оксана Сулима демонструє фрагменти виставки.

## Роботу депутатів зігріє сила зірки

Модулі, які акумулюватимуть сонячну енергію, до кінця цього року планують встановити над приміщенням Тернопільської обласної ради, де відбуваються сесійні засідання. Орієнтовна вартість разом з проектом — 350 тисяч гривень. Чиновники мають намір залучити до реалізації цього задуму інвесторів, не вдається — кошти виділять з обласного бюджету. Сонячна енергія покриє майже третину електроенергії, яку споживає приміщення. Вироблену модулями енергію продаватимуть в єдину енергетичну мережу за ціною 5,5 грн. за кВт., купуватимуть за «зеленим» тарифом — 1,25. Сонячні батареї з'являться і на будівлі обласної ради профспілок. Окрім того, у Шумському районі вже виділили 21 гектар для встановлення сонячних модулів, які покриють 14 відсотків енергії, яку споживає район, у Підгаєцькому районі — 36 гектарів: відповідно 20 відсотків. Кошти на будівництво станцій нададуть інвестори. Активно встановлюють сонячні батареї і в домогосподарствах. Таких в області налічується 70.

**Людмила НАКОНЕЧНА.**  
Фото автора.

## Зловмисники фальсифікували навіть вазелін

На Прикарпатті правоохоронці виявили фальсифіковані медичні препарати на мільйони гривень. Підроблені ліки й обладнання для їх виготовлення та фасування знайшли під час обшуку господарських будівель у селі Гончарів Тлумацького району (на знімку). Оперативники кримінальної поліції спільно з колегами управління захисту економіки, СБУ та прокуратури вилучили у великих партіях нерозфасовані лікарські засоби різних фармацевтичних виробників, пакувальний матеріал, що свідчить про підпільне виробництво. У переліку підроблених ліків найбільш поширені препарати: циприкол, амізон, ротокол, кратал, Cipro Floxacin, наотролін, бімітол, GripeX Nos та багато інших, серед яких навіть вазелін.

На сьогодні встановлюють осіб, причетних до вказаної діяльності, а також місця розповсюдження препаратів.

**Галина БРУХАЛЬ.**  
Івано-Франківська область.  
Фото надане прес-службою Національної поліції області.



## НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

### ...відмовляються від чужого сміття

На сесії Чернігівської міської ради розгорілися пристрасті навколо прохання львівського міського голови Андрія Садового приймати у Чернігові півтора місяця по машині сміття зі львівських підприємств.

Оскільки керівники фракції депутатів висловилися проти такої співпраці зі Львовом, міський голова Чернігова Владислав Атрошенко на сесію питання не виніс. Але представники Опозиційного блоку наполягли на внесенні до порядку денного іншого питання — про затвердження мораторію на прийом сміття з інших міст. Хоча його й без мораторію ніхто не возить...

Депутат Чернігівської міської ради від «Самопоміч» Володимир Зуб, який працює начальником управління охорони здоров'я Львівської міськради, навів приклад Чорнобильської трагедії і наголосив на необхідності взаємодопомоги. Однак отримав нехвальні відгуки мешканців мікрорайону Масани, які живуть поруч із чернігівським сміттєзвалищем і прийшли на сесію чекати рішення.

Зрештою, мораторій затвердили і сміття з інших міст до Чернігова не возитимуть.

Відомий у Чернігові лікар і голова міської асоціації «Зелений світ» Іван Осадців уже понад 25 років опікується екологічними проблемами і переконує: сміттєзвалище у Чернігові не зможе прийняти ще й львівське сміття. До того ж, за словами лікаря-еколога, його потрібно було закрити ще 20 років тому.

«Возити сміття по всій Україні — це не вихід, — каже еколог. — Єдиний вихід — будувати сміттєпереробні заводи і запроваджувати роздільний збір сміття... Кожна криза — це ще й пошук можливих варіантів виходів із цієї проблеми. І над цим повинні замислитися і міський голова Львова, і міський голова Чернігова».

Політичні оглядачі в'дливо нагадують Андрію Садовому лозунг його партії «Зроби сам!» і виступають проти чужого сміття. Що, проте, не заважає порадити чернігівським депутатам попіритися саме на чернігівських проблемах — свого сміттєзвалища, ставка рідких токсичних відходів, зрештою, давно пора організувати роздільний збір сміття у чернігівських дворах.

### ...господиню і гостя увіchnили пам'ятними дошками



У Ніжині, на будинку Марії Заньковецької, з нагоди ювілею видатного історика та голови Центральної Ради Михайла Грушевського відкрили меморіальні дошки. М. Грушевський мешкав у Ніжині кілька днів 1907 року, гостюючи у видатної української акторки, яка проживала в Ніжині тривалий час.

Дошки урочисто відкрили за участі представників міської влади, керівництва університету імені М. Гоголя та студентів училища культури і мистецтв імені М. Заньковецької. Освячення здійснив настоятель Покровської церкви отець Михайл Якубів.

**Василь ЧЕПУРНИЙ.**  
Чернігівська область.

Фото Тетяни МАРЧЕНКО.





На Черкащині обладнали лічильниками тепла лише третину житлових будинків, *довідалася наш власкор Ліна Лебеденко–Титаренко*

# Замість GPS — начальник зміни та чергова частина

У країні реформа правоохоронних органів триває понад два роки. У МВС позитивно оцінюють зміни, які відбулися за цей час. Там обіцяють: найближчим часом в усіх населених пунктах працюватимуть поліцейські, які з честю захищатимуть права громадян. Проте іншої думки правозахисники. Вони стверджують: попри значне зростання довіри до правоохоронців, нові вартові порядку дуже часто порушують права українців. Головна причина такої поведінки — безкарність.

Нагадаємо, що масштабні зміни в МВС розпочато восени 2014 року. За основу був взятий грузинський сценарій реформування правоохоронного відомства. В липні 2015 року українці побачили і перші результати. На вулицях Києва інспекторів ДАІ замінили патрульні поліцейські. А сьогодні вони працюють уже в 35 містах країни.

— Завдання у патрульних все ті само — боротьба зі злочинністю, охорона громадського порядку. У Києві, приміром, зараз вони відпрацьовують до 15 викликів за 12-годинну зміну. Залежно від характеру викликів, вони бувають інформаційного характеру, ДТП, грабежі, крадіжки, — розповідає заступник голови Нацполіції Олександр Фатєєв. — На грабїж або розбій можуть витратити до трьох годин. За цей час із 12

тисяч поліцейських звільнилися понад 300. Сказати, що у нас великий некомплект, — не можна. Хотілося б, звичайно, щоб штат збільшили, адже справді людей не вистачає. Наприклад, для Києва ми розраховували, що працюватиме до 200 екіпажів, зараз працює 150. Але це об'єктивно: 30% на навчання, у відпустках. Хочеться збільшити, щоб патрульні поліцейські були скрізь, особливо в таких великих містах, як Київ, Харків, Одеса, де складна криміногенна ситуація.

Міністр внутрішніх справ Арсен Аваков нещодавно анонсував успішний початок роботи з реформування і районних відділів міліції і перетворення їх на сучасні ефективні поліцейські відділи. Таку ідею спочатку започаткували у Львові. А вже згодом керівники силового

відомства сформували робочу групу для напрацювання механізмів роботи, куди увійшли представники міліції, громадськості, міжнародних інституцій, в інших регіонах.

— Перетворення районного відділу поліції на ефективну службу громадського порядку започаткували у місті Самбір, що на Львівщині, у червні 2015 року. Почали зі створення патрулів швидкого реагування, які об'єднали у собі функції патрульно-постової служби, Державтоінспекції та дільничних. Нова служба кількісно збільшилася вчетверо. Правоохоронці отримали автомобілі і виїжджали за викликом 102. Їхня робота — цілодобова, — розповідає директор Харківської правозахисної групи Євген Захаров. Нині головна проблема — брак коштів. Адже для кожного автомобіля необхідно додатково 550 літрів бензину на місяць, гроші на ремонт тощо. Завдяки громадським організаціям вдалося купити пальне. Але не придбали планшети, GPS. Сьогодні функції сучасного обладнання виконує начальник зміни та чергова частина.

На думку правозахисника, експеримент отримав хороші відгуки: вартові порядку реагували на виклик і приїжджали на місце події через 5-7 хвилин у містечках, і через 15—20 хвилин у селах. За його словами, завдяки оперативності збільшилась і кількість розкритих злочинів по гарячих слідах.

Патрулі швидкого реагування перебрали функції, які раніше виконували дільничні: перевіряють підоблікових осіб (власників зброї, психічно хворих, раніше судимих тощо), доставляють людей на слідчі дії та ін.

«Усі ці люди пройшли інструктаж. Важливо, що у роботі патрульних поміняли філософію: головне у їхній роботі — розв'язання проблем людей. У кожній зміні є керівник, який упорядковує усіма автомобілями оперативно, завдяки мобільному зв'язку. Зазвичай це — досвідчений офіцер. Такого раніше не було, — пояснює він.

Сьогодні за такою моделлю уже працюють у п'яти районах Львівської області — це Самбірський, Старосамбірський, Мостиський, Турківський,

Жовківський райони, у двох районах Київської — Васильківському і Обухівському, у Донецькій області — Червонолиманський район, у Луганській — Сватівський район, і у Харківській — Нововодолазький. Далі таку систему роботи потрібно впроваджувати по всій Україні, — каже Є. Захаров, — адже що саме робити — вже зрозуміло повністю, а що це ефективно — найближчим часом стане очевидно громадянам.

Як повідомила днями на брифінгу в столиці глава Нацполіції Хатія Деканоїдзе, найближчим часом силове відомство ініціюватиме пакет змін і до закону про Нацполіцію. «Якщо ми не зробимо жорсткішим законодавство проти хуліганів і «тітушок», ми не зможемо змінити ситуацію на краще. Зміни до законодавства будуть серйозними. Я ініціюватиму збільшення терміну затримання за хуліганство. Я буду вимагати законодавчо закріпити заборону виходу з автомобіля водієві під час спілкування з поліцейськими, а також покарання за словесну образу правоохоронця», — зазначила вона.

У правоохоронців нові автомобілі, нова форма, нові обличчя, однак старі проблеми. Правозахисники стверджують: зловживання серед поліцейських — поширена практика. Так, останнім часом резонансу набули щонайменше три інциденти за участю вартових порядку, внаслідок яких ті були звільнені чи й взагалі арештовані. Найгучнішим є випадок у селі Криве Озеро, що в Миколаївській області. Там загинув чоловік після того, як шестеро поліцейських застосували до нього силу та спецзасоби. Ці події, на жаль, підтвердили сумну тенденцію, вже поліцейського свавілля.

Правозахисник Вадим Пивоваров вважає, що реформа патрульної служби мала позитивні наслідки, проте загалом у структурі МВС мало що змінилось. «Найбільше проблем було в роботі чергових частин, в роботі кримінального блоку. А там нічого не змінилось — лишилися старі кадри і старе бачення роботи», — зазначив він.

Олександр СЕРГІЄНКО.

# Як глухий з німим поговорили, або Коли полагождать ліфти на Вікентія Беретті, на київській Троєщині?

Мешканці шістнадцятиповерхівки №8 по вулиці Вікентія Беретті, що на київській Троєщині, утретє звертаються до «Голосу України» з колективним листом, де скаржаться на один із структурних підрозділів КП «Керуюча компанія з обслуговування житлового фонду Деснянського району м. Києва» — ЖЕД №306, що, на думку заявників, своєю бездіяльністю грубо порушує вимоги Правил утримання житлових будинків та прибудинкових територій. «Більше трьох місяців у першому під'їзді не працює вантажний ліфт. Тяжко підіймати та опускати важкі та негабаритні речі: велосипеди, меблі, дитячі візки. Та ми ж платимо за комунальні послуги, тому не розуміємо, чому повинні страждати через незручності», — цілком слушно запитують обурені мешканці багатопверхівки.

## Поки що — буденна дійсність

Неодноразово громада зверталася до ЖЕД №306, до КП «Керуюча компанія...», а згодом і до контактного центру Київської РДА і письмово, і за гарячим номером 1551. Все, чого домоглися — зверненням присвоїли реєстраційний номер Б-18061 від 11.07.2016 з датою контролю 14.07.2016 і статусом: «заплановано на наступні періоди» та з приміткою: «викрадено гальмівні котушки (вандалізм)».

Доки писали чергові листи та розсилали їх адресатам, дедалі частіше почав зупинятися і другий — пасажирський ліфт. Тобто, він нібито і працює, але, як пишуть автори скарги, більше простоює, бо щось там у його нетрах інколи виходить із ладу. Тим часом КП «Керуюча компанія...» спромоглося на відповідь і повідомило, що «робота вантажного ліфта призупинена з причин таємного викрадення комплектуючих ліфтового обладнання і відноситься до робіт капітального характеру, фінансування яких відбувається при надходженні коштів із міського бюджету».

Хоч працівники КП «Керуюча компанія...», чи то пожалівши скаржників, чи то не наважуючись розписатися у власній неспроможності, вдалися до іносказання, мешканці все-таки збагнули, що ліфт, найімовірніше, найближчим часом не відремонтують, адже і

дитині зрозуміло: такої категорії витрат, як викрадені гальмівні котушки, жодним кошторисом, жодної ЖЕД не передбачено, та і у міському бюджеті вони, скоріше за все, не закладені...

## А їхати треба...

Тобто, якщо вам років 16, або принаймні до 30-40, то ви ще так-сяк кільканадцять разів на день збіжите сходами туди-сюди — замість фіззарядки — на шістнадцятій поверх і назад! А коли за 50—60 чи більше?... У магазин, в аптеку, поліклініку? Не набігаєшся! А коли, борони Боже, ще якісь непередбачені, але цілком можливі життєві складнощі, про них говорити не будемо, але які цілком можуть трапитися... Хоч криком кричи?

Тому всякі пояснення на зразок «закінчився бензин», «овес нині дорогий», або «вкрали гальмівні котушки» — не проходять і не переконують знервовану громадськість. І чим вище живе людина, тим безпідставнішими видаються їй виправдання чиновників. Мешканці хочуть нарешті отримати відповідь на просте і, здається, законне запитання — коли відремонтують ліфт?! А ще висловлюють у своєму листі подив, мовляв, чому це КП «Керуюча компанія...», на обслуговуванні у якій перебуває будинок з усіма комунікаціями, не зробило нічого для запобігання викраденню ліфтового обладнання. Чому у Національній поліції, куди теж зверта-

лися мешканці з вимогою знайти крадіг, лиш фіксують факти вчинення злочинів, удаючи, що такі дрібниці їх не обходять. Хоча у Деснянському районі, та й по цілому Києву, це не поодинокі випадки. Зайдіть на сайт Київради і переконайтеся — скільки таких сигналів..., що перебувають у стані вирішення!

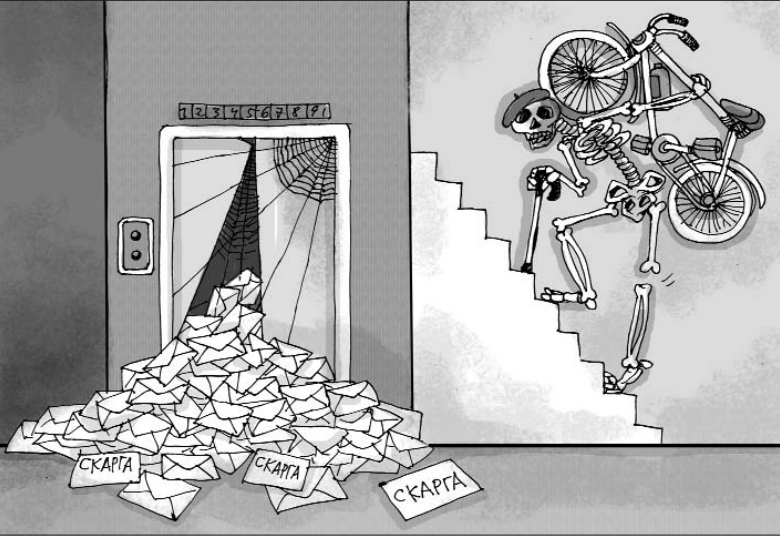
До речі, «у стані вирішення» та «заплановано на наступні періоди» — прекрасні винаходи... Ні, не наших чиновників, хоча вони не гребують ними користуватися, а ще, мабуть, Ходжі Насреддіна, який, обіцяючи емірові навчити свого віслюка грамоті, досить

мих громадян до крадіжок ліфтового обладнання доведеться мешканцям багатопверхівки на Вікентія Беретті та ще десятків київських висоток, що очікують «вирішення питання», розраховувати лише на себе, бігаючи сходами. Хто ще при силі...

## Кілька слів по суті скарги

Наші чиновники не привчені давати лаконічні відповіді. Відповісти — так змістовно. Так, щоб скаржник, дочитавши до останньої крапки, вже не міг второпати хто, кого і про що просив.

Ще не збіг передбачений зако-



слушно вважав, що за 20 років хтось обов'язково помре: або емір, або віслюк, або сам Ходжа...

А ще скаржники пишуть, що зверталися й до ТОВ «Майстерліфт», на обслуговуванні якого перебувають ліфти, з проханням про допомогу, але і там посилаються на відсутність коштів для придбання комплектуючих. Отже, виходить, що на тлі повного безгрошів'я, тотальної безвідповідальності та схильності несвідом

ном термін, як скаржники отримали відповіді: від Київської міської державної адміністрації, підписану заступником голови Петром Пантелєєвим, та від КП «Керуюча компанія з обслуговування житлового фонду Деснянського району м. Києва», за підписом в.о. директора Л. Мнакацянана. Обидві малообнадійливі для мешканців і не обіцяють розв'язання проблеми найближчим часом. Нічого по суті не обіцяють!

Що називається — класика жанру. Утім, прочитаємо: «...У зв'язку з тим, що останнім часом відбувається масове викрадення ліфтового обладнання, незважаючи на всі вжиті... заходи та з метою попередження подібних випадків проводиться роз'яснювальна робота з мешканцями стосовно підтримання ініціативи (!) Київської міської державної адміністрації щодо встановлення за коштів міського бюджету сигналізації у ліфтових машинних приміщеннях». Це від КМДА.

Те, що повідомило КП «Керуюча компанія...», ми прочитували на початку нашої оповіді, але якщо навіть наведемо ще й таке: «...ЖЕД-306 здійснюються всі можливі заходи щодо попередження та відповідного реагування на протиправні дії з боку несумлінних громадян...», навряд чи можна буде зрозуміти — коли полагождать ліфти...

Що не кажіть, а «роз'яснювальна робота з мешканцями» та «всі можливі заходи» — велика сила. І тут коментарі, як мовиться, зайві! А що ще коментувати, якщо одні просять відремонтувати ліфт, а інші цілком серйозно торочать про якусь ініціативу адміністрації, одні кажуть, що тяжко тягнути на собі на 16 поверх меблі, а інші розповідають про «всі можливі заходи». Все як завжди. Поговорили, як глухий із німим. Залишається лиш чекати, коли «ініціатива адміністрації» та «реагування на протиправні дії» трансформуються у полагожені ліфти.

І ще одне. Просили б КМДА, «Керуючу компанію з обслуговування житлового фонду Деснянського району м. Києва» та ТОВ «Майстерліфт» розглядати цю публікацію як офіційний запит редакції, що потребує відповіді у строки, передбачені законом. А зміст запиту такий: «То коли відремонтують ліфт по вулиці Вікентія Беретті, 8, що на Троєщині в Києві?»

Віктор БОНДАР.  
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

10 Якщо ми не зробимо жорсткішим законодавство проти хуліганів і «тітушок», ми не зможемо змінити ситуацію на краще



# Оренда житла: загальні тенденції та регіональні особливості вирішення квартирного питання

Одним із найдоступніших методів розв'язання житлової проблеми для багатьох українців залишається оренда. Як вирішують співвітчизники «квартирне питання», яка його ціна й регіональні особливості, з'ясували кореспонденти «Голосу України».

Основний попит на орендовані квадратні метри припадає на великі міста. У мегаполісах легше знайти роботу, тут зосереджено вищі навчальні заклади, відповідно, і ти, хто шукає тимчасовий дах над головою, більше. Утім, і вартість оренди вища. Як стверджують ріелтори, починаючи із середини 2014 року оплата в національній валюті за знімання зросла слідом за курсом долара. А от у «зеленому» еквіваленті вона навіть стала нижча.

Так, у столиці щомісячна оренда в господаря однокімнатної квартири стає наймачеві приблизно в 300 доларів, за двокімнатну — до 400, за трикімнатну — трохи менш як 500. Це усереднені дані. Адже житло в новобудовах відрізняється від «хрущовок» і габаритами, і зручностями, і прив'язкою до місцевості — найчастіше нові економ-варіанти зводять у віддалених спальних районах. Утім, винаймання в старому житлофонді малометражних квартир не втрачає своєї популярності не лише через меншу орендну, а й комунальну плату.

Утім, у Києві можна знайти житло і в новобудовах лише за 2,5 тисячі гривень. Щоправда, так здають тільки «стіни» без ремонту, а зі зручностей, у найкращому разі, — унітаз і раковина. Є ще й супербюджетна оренда пропозиція. Деякі заповзятливі кияни, в кого в наявності більші квартири, здають їх під своєрідні хостели. У кімнаті, де розміщують двоярусні ліжка, можуть жити до десяти осіб. Плата за такий сервіс — 1000—1200 гривень на місяць, разом із комуналкою.

33-річний Олексій Д., переселенець із Луганська, що має III групу інвалідності, живе в такому хостелі вже два роки.

— Нині працюю за професією — я педагог, — розповідає Олексій. — Однак учительська зарплата поки що не дає змоги зняти гідне житло. У хостелі за цей час я не тільки обжився, а й зустрів свою кохану. Ми нещодавно одружилися. Із цієї нагоди нам тут виділили дуже маленьку, але окрему кімнатку. Ми — щасливий виняток із правил у цьому гуртожитку...

До слова, другою причиною підвищення ціни на оренду житла найчастіше називають потік внутрішніх переселенців із Криму, а переважно з окупованих територій Донбасу. На ринку винайманої нерухомості формула «попит народжує пропозицію» у цьому разі не зовсім спрацювала. Кількість потенційного квадратного метра не збільшилась, але з'явилась конкуренція, наслідок якої — підвищення ціни.

Усі вищезгадані тенденції характерні не тільки для столиці, а й для всієї України. Хоча є й свої особливості.

Приміром, в Одеській області — сезонність. Як відзначає власний кореспондент «Голосу України» у цьому регіоні В'ячеслав Воронков, улітку деякі домовласники воліють здавати квартири подобово для туристів за більш високими цінами. А із завершенням сезону пропонують квартири для довгострокової оренди, але з умовою звільнити приміщення до травня-червня. В Одесі винаймане житло перебуває практично на одному ціновому рівні зі столицею: однокімнатна квартира — 5500 гривень, двокімнатна — 6500, трикімнатна — 7500, невеликий будинок (80 кв. м) — 10 тисяч гривень.

А в Тернополі, як, утім, і по всій Україні, у наймачів особли-

во популярні однокімнатні квартири. За них у середньому просять від півтора до трьох тисяч гривень на місяць. А от на двокімнатні й трикімнатні апартamenti, як повідомляє наш власний кореспондент у Тернопільській області Любов Наконечна, за минулий рік ціна впала й тепер вона становить від 2,5 до 3,5 тисячі (разом із комуналкою). Нові тарифи ЖКГ внесуть свою корективу в ціну оренди. Власники квадратних метрів не приховують: оплату підвищать.

Спад популярності на «двушки» і «трешки» в Тернополі пояснюється тим, що в обласному

оснащення — від 1500 до 4500 гривень (без урахування комунальних послуг). «Двушки» — від 1800 гривень, а «трешки» — від 2600. Але це квартири переважно в будинках радянської застройки. У новобудовах — дорожче.

Дороге житло здебільшого здають в оренду через агентства нерухомості. У такий спосіб господарі намагаються забезпечити схоронність майна договором. Власники дешевих квартир шукають наймачів без посередників, розклеюючи оголошення на зупинках, біля вузів, студентських гуртожитків.



центрі важко знайти роботу. У пошуках її більшість сімейних ідуть до Польщі. А основні орендарі місцевого житла — студенти.

— Свого часу я навчався в тернопільському університеті, — розповідає 20-річний Андрій К. — Доводилося знімати там квартиру, що в середньому коштувала мені до двох тисяч гривень на місяць, так ще й добиралися треба було до університету. Пізніше продовжив навчання в Польщі. Там мешкаю в комфортному гуртожитку поруч із вузом. Плачу за нього мінімум.

У Сумах вартість винаймано-го житла в багатоповерхівках приблизно така само, як і в Тернополі, а от оренда невеликих будинків тут дешевша, ніж знімання квартир. Як передає власний кореспондент «Голосу України» у Сумській області Володимир Чернов, ідеться про добобудівництва на дві—три кімнати з частковими зручностями. Це може бути півбудинку з окремим входом. За таке житло хочуть 600—800 гривень на місяць плюс оплата комунальних послуг. У приміському селі (5—9 кілометрів від Сум) можна зняти «дах» за 400 гривень. Там також повноцінний комфортабельний будинок з гарним ремонтом і площею 80 квадратних метрів стане орендареві в три тисячі гривень. А зняти двоповерховий котедж площею 145 квадратних метрів з місцем для автомобіля можна від 10 тисяч гривень. У цьому разі господарі самі оплачують комуналку.

А от в Івано-Франківську, повідомляє наш власний кореспондент у цьому регіоні Галина Брухаль, ціна на оренду зросла майже вдвічі. Однокімнатні квартири, залежно від територіального розташування і внутрішнього

Будинок у приміській зоні Івано-Франківська, приміром, одноповерховий на три кімнати загальною площею майже 80 квадратних метрів коштуватиме на місяць від 3500 гривень (плюс комунальні послуги). Практикують здавати одну кімнату або літні кухні у дворі в приміських селах — від 1500 до 2600 гривень.

Трохи інша ситуація на Херсонщині. Тут багато приватних будинків у поганому стані, чий власники виїхали або не в змозі їх утримувати. Як інформує наш власний кореспондент у Херсонській області Сергій Яновський, ці домобудови можна отримати в наймання за ціною приблизно 500 гривень на місяць. Однак натомість господарі (старі, інваліди, самотні жінки) або ті, кому довірили догляд за нерухомістю, можуть виставити додаткові умови. Приміром, допомога в присадібній ділянці або якісь додаткові роботи по господарству.

У самому Херсоні орендована однокімнатна квартира оцінюється від 1,5 до 2,5 тисячі гривень. Винаймана «двушка» дорожче лише на сотню-другу, а трикімнатна — від 2 до 3,8 тисячі гривень. Невеликий будинок стане на місяць у 850—1500 гривень. У передмісті Херсона зняти доглянутий будинок коштує лише на 10—30 відсотків дешевше, ніж у самому місті.

У Дніпрі, якщо пощастить, однокімнатну квартиру можна орендувати починаючи приблизно від двох тисяч гривень (як правило, у спальних або віддалених від центру міста районах). Такі приміщення, за словами ріелторів, розлітаються, як гарячі піріжки. Як повідомляє наш кореспондент у Дніпропетровській області Галина Неретіна, реальні

пропозиції починаються від трьох тисяч гривень. Приблизно така само стартова вартість оренди і на двокімнатні квартири. Плюс ще потрібно враховувати низку нюансів: одразу доведеться віддати набагато більше грошей, ніж приваблива цифра в інтернет-оголошенні, тому що зазвичай власники житла просять заплатити за два місяці. А якщо ви скористаєтеся під час угоди послугами ріелтора, він візьме з вас комісійні — 50 відсотків від місячної вартості оренди. Тобто, знайшовши житло за три тисячі на місяць, ви, швидше за все, одразу віддасте сім з половиною.

І якщо раніше в Дніпрі комуналка найчастіше входила у вартість оренди, то тепер наймачеві самому доведеться щомісяця оплачувати комунальні рахунки.

— Орендодавці нині не дуже хочуть оплачувати комунальні послуги, — каже голова галузевої ради підприємців—учасників ринку нерухомості Дніпропетровської області Сергій Логутенко. — Тому якщо вам пощастить, ви знайдете дешеве житло — потрібно брати, адже завтра його вже не буде. Інша ситуація на ринку дорогої оренди, де зняти квартиру коштує 10—15 тисяч гривень на місяць. Тут є вибір, тому й орендодавці більш поступливі в питаннях комуналки.

В Одесі застосовують різні схеми розподілу оплати послуг ЖКГ між мешканцями і власниками нерухомості. Здебільшого господарі оплачують фіксовані платежі (наприклад, утримання будинків і прибудинкових територій, а мешканці — все, що за лічильниками (електрика, вода, газ). Також мешканці оплачують необхідні їм додаткові послуги: телефон, телебачення, Інтернет. Опалення останнім часом найчастіше власник квартири й орендар ділять 50/50. До слова, таку схему плати за тепло почали використовувати в столиці та в Київській області.

Але є й такі категорії потенційних орендарів, яким зняти квартиру (навіть за наявності необхідних фінансів) буде складніше, ніж іншим. За словами Сергія Логутенка, у Дніпрі настрої у власників житла різні: одні не хочуть здавати квартири виїздцям з Азії та Африки, інші категорично проти домашніх вихованців на своїх квадратних метрах. Серед щасливих власників особистих апартментів у Дніпрі є й такі, хто категорично відмовляє в оренді переселенцям з Донецької та Луганської областей.

У Херсонській області також неохоче здають житло родинам вимушених переселенців зі сходу України, особливо з дітьми. Аналогічна ситуація в Київській та Одеській областях. Власники житла побоюються, що не зможуть виселити таких мешканців у разі несплати.

У Київській області та в Івано-Франківську непросто зняти житло виявилось людям з обмеженими фізичними можливостями. Господарі турбуються за своє майно: мовляв, інвалідним візком пошкодять паркет або шпалери...

Зате в Івано-Франківську охоче беруть квартирантами іноземних студентів, особливо сімейних. Та й до переселенців ставляться без упереджень. Наша колега Галина Брухаль зателефонувала за декількома телефонами орендодавцям, представившись переселенкою із двома дітьми, й отримала добро. А от у Сумах бажані орендарі — сімейні пари й дівчата-студентки. Їм навіть можуть надати істотні знижки. А це вже запорука довгострокового співробітництва...

Підготував  
Влад СЕМЕНЧУК.  
Фото: Олександр  
Сергія КОВАЛЬЧУКА.

## РЕПЛІКА

Як корова язиком  
Дрібниця, а приємно!

«Шановна редакціє, — написала до «Голосу України» давня передплатниця газети із села Мельники Чигиринського району на Черкащині Євдокія Давидівна Безбородова. — Допоможіть! Хоч скільки покладау на мобільний рахунок грошей — чи 50, чи 100 гривень — ніби ні з ким не розмовляла, тижня не минає, а все — як корова язиком злизала. Передостаннього разу, — бідкається пані Євдокія, — пішла на пошту, заплатила пісвотні, поки додому дійшла, завважте, ні з ким не розмовляла — дивлюсь, а десятки вже немає...»

Заблокувала жінка телефон, поїхала до найближчої контори оператора стільникового зв'язку «Водафон» — ПрАТ «МТС Україна» в Чигирині. Там подивилися і сказали, що нічим допомогти не зможуть, слід, мовляв, звертатися... до ремонтної майстерні (?). Нічого скарги з того не зрозуміла, так само, як і ми, але ризикнула таки і поклала ще 50 гривень на свій мобільний рахунок.

Неважко здогадатися: поки доїхала додому, втратила 23 гривні! А це, як безпеліяційно поясняв представник оператора, зняли за Інтернет! Хоча жінка ні про який Інтернет — ні сном, ні духом! А далі, пише стривожена пані, і місяця не минуло, як зняли ще 26 гривень з копійками. Це за дві розмови двохвилинні з братом та одну — теж двохвилинну — з кумою!

Тут терпець у жінки й увірвався. Вирішила вона поділитися своєю бідою з редакцією і, не відкладаючи надовго, написала листа, де оповіла все як є! А ще висловила припущення, а можливо, і тверде своє переконання, що крадуть, мовляв, і нічого не боються: ні Бога, ні Сатани!..

Ми не стали сперечатися з пані Євдокією і переконавати її у протилежному, а, як і годиться, переадресували листа скривдженій жінці винувацію, як вона стверджує, її бід — операторові стільникового зв'язку «Водафон» — ПрАТ «МТС Україна».

За два тижні отримали відповідь. Прочитуємо: «...відповідь абоненту була надана в телефонному режимі. Під час розмови вирішено всі питання та за згодою абонента... безкоштовно змінено тариф на більш новий та вигідний для спілкування... всередині мережі...».

А ще начальник відділу з роботи з письмовими зверненнями ПрАТ «МТС Україна» Ю. Несведов висловив сподівання, що «наші дії сприятимуть врегулюванню ситуації, що склалася...».

Тут можна було б поставити крапку і спочити на лаврах, адже добро перемогло зло. Дрібниця, а приємно! Та хотілося б спитати, а що, важко було допомогти жінці, котра, можливо, останні копійки клала на рахунок задля можливості бути на зв'язку з рідною замість того, щоб відправляти її кудись і вигадувати якісь небилиці про ремонт, щоб тільки не набридала?

Тепер, звісно, важко щось довести і знайти винних, але, за нашими спостереженнями, нерідко трапляється, коли працівники мобільних операторів зв'язку просто не хочуть, чи не вміють (?), перейматися проблемою клієнта і запропонувати найоптимальніший варіант: тариф—ціна. Тобто тариф — сприятливий, ціна — мінімальна... Хоча, віддамо належне, бувають і приємні несподіванки! Особливо після втручання газети.

Віктор ДАР.  
P.S. Матеріал уже був готовий до друку, як надійшов ще один лист від Євдокії Давидівни. Не можемо його не процитувати: «Ви мені дуже допомогли! Дякую! Важко передати, скільки грошей я витратила! Спасибі, що ви у нас є!».





У Києві на території меморіального комплексу «Бабин Яр» проходить виставка робіт німецького фотографа і режисера Луїджі Тоскано «Проти забуття», присвячена людям, які постраждали від нацизму у роки Другої світової війни. Героями його світлин стали громадяни багатьох країн, зокрема США та Ізраїлю. В Україні Луїджі Тоскано зробив понад 60 фотопортретів та записав інтерв'ю з колишніми в'язнями концтаборів і остарбайтерами. Свою виставку він планує показати не лише в столиці, а також в інших містах, *повідомляє наш кореспондент Світлана Чорна*

## «Знати і пам'ятати... Бабин Яр в архівних документах» До 75-х роковин трагедії

*Цього року Україна і весь світ вишановують пам'ять жертв нацистського режиму, знищених у Бабиному Яру. 75 років минуло від тих подій, що стали символом трагедії, невимовного горя, навіки закарбованого в серцях мільйонів людей.*

Кривава історія Бабиного Яру починається наприкінці вересня 1941 р., коли ця околиця Києва була вибрана німецькими окупантами для здійснення масових розстрілів мирного населення. Лише за два дні — 29 та 30 вересня 1941 р. — тут убито майже 34 тисячі євреїв: наймолодший жертві було три дні, найстарший — 103 роки. Масові розстріли у Бабиному Яру євреїв, ромів, українців, діячів Організації українських націоналістів, радянських військовополонених, партизанів та підпільників, священнослужителів тривали до осені 1943 р. Точну кількість закатованих тут не визначено й досі. У 1946 р. на Нюрнберзькому процесі спеціальна державна комісія для розслідування нацистських злочинів під час окупації Києва оприлюднила цифру — приблизно 100 тисяч загиблих.

Мовчазними свідками тих жахливих подій є документи, нині представлені Державною архівною службою у арт-проекті «Знати і пам'ятати... Бабин Яр в архівних документах», що відкрився у Національному історико-меморіальному заповіднику «Бабин Яр» 29 жовтня 2016 р. в рамках загальнодержавних жалобних заходів до 75-х роковин початку трагедії. Тут, біля пам'ятного знаку «Менора», розміщена експозиція, що об'єднала в собі документи та фотоматеріали з фондів Центрального державного архіву громадських об'єднань України, Центрального державного архіву вищих органів влади та управління України,

Центрального державного кінофотофоноархіву України ім. Г. С. Пшеничного, Центрального державного архіву-музею літератури і мистецтва України, Центрального державного історичного архіву України, Державного архіву Київської області, Державного архіву міста Києва. Серед документів проекту — листівки, накази та розпорядження окупаційної влади Києва, свідчення очевидців нацистських злочинів, списки розстріляних громадян, фотографії тощо. Про них та про ідею проекту докладніше розповідає Голова Державної архівної служби України Тетяна Баранова: «Документальний арт-проект «Знати і пам'ятати... Бабин Яр в архівних документах» для виставкового напрямку діяльності архівів є інноваційним: чи не вперше документи представлені в локації, що фактично була місцем подій. Загальна концепція полягає у поєднанні в експозиції документів та арт-об'єктів з метою створення у відвідувачів емоційно-цілісного сприйняття жахливих подій 1941 р. Арт-об'єкти являють собою фрагменти колекцій речей тогочасного періоду, зібраних працівниками архівів.

Архіви України є невичерпним джерелом для дослідження тематики Бабиного Яру, і варто наголосити, що наші зусилля спрямовані не тільки на збереження наявних, а й на виявлення нових документів. Прикладом успішної роботи в цьому напрямі можуть слугувати представлені в проекті списки мешканців Петрівського (нині Подільського)

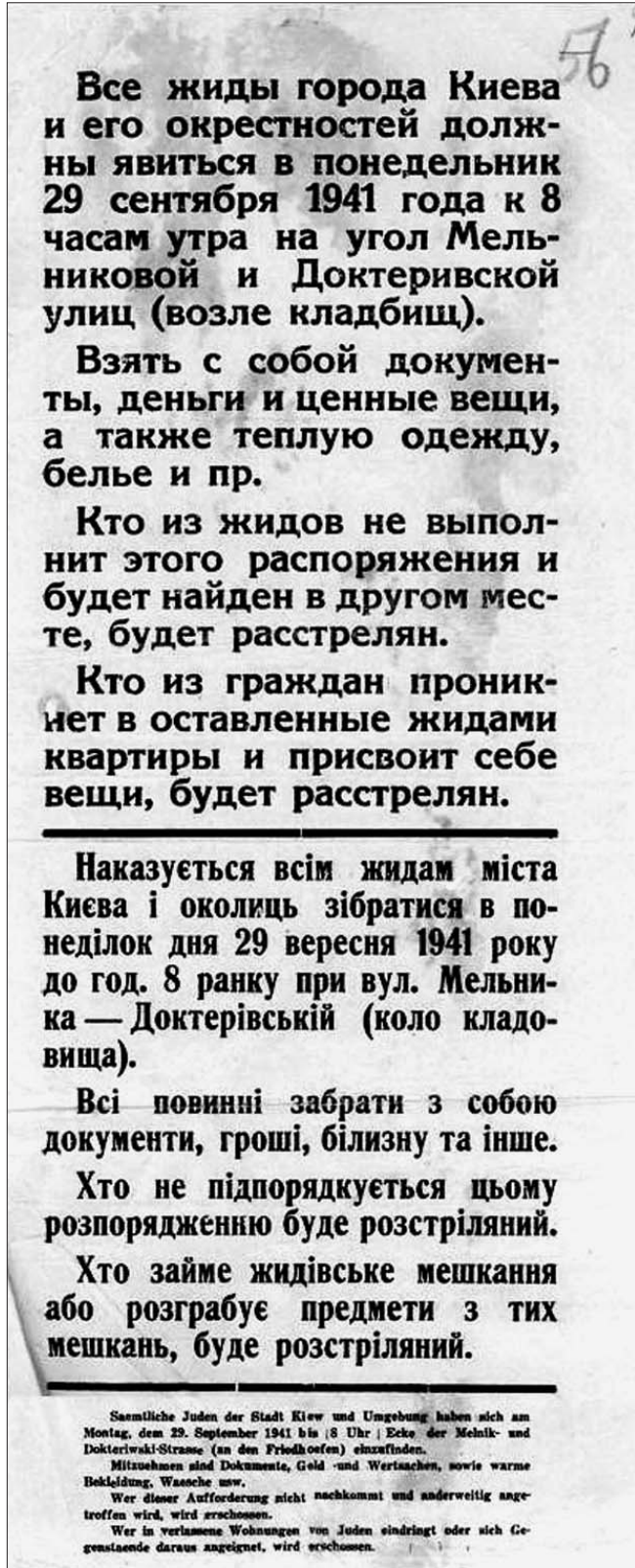
району м. Києва, розстріляних у Бабиному Яру. Цей документ був виявлений у 2000 р. в Державному архіві Київської області серед списків осіб, вигнаних до Німеччини. Цей документ укладений після визволення Києва, тоді опитувалися жителі та керуючі будинками про мешканців, розстріляних нацистами у Бабиному Яру. До списку включено 2104 особи, з яких переважна більшість євреї, також у списку зазначені представники інших національностей: українці, росіяни, татари, білоруси, литовці, угорці, поляки, один із яких — Станіслав Вольський — був розстріляний 1 жовтня 1941 р. разом із родиною за переховування дружини-єврейки та шестирічної доньки. Жахливі цифри... Серед розстріляних 137 дітей віком до трьох років... Пам'ять про страшний трагедію Бабиного Яру, відображена в документах, має бути збережена для майбутніх поколінь, і в цьому полягає одне із головних наших завдань».

Директор Центрального державного архіву громадських об'єднань України Ольга Бажан, коментуючи представлені в проекті документи, звернула увагу на ті, що презентуються вперше. Серед них фотографія Олександра Вишнякова — настоятеля Свято-Троїцького храму, який був розстріляний у Бабиному Яру в 1941 р., та анкета з особовими даними, заповнена під час його арешту органами НКВС УРСР у 1937 р. Також вона зазначила: «Бабин Яр став братською могилою для десятків тисяч людей, більшість з яких були знищені лише за те, що належали до єврейської національності. Вишановуючи їх пам'ять, ми, безумовно, пам'ятаємо і про інших

жертв окупаційного режиму, по-звірячому закатованих тут: і про знищених ромів, і про розстріляних тут більш ніж шістьсот учасників ОУН, серед яких українська поетеса Олена Теліга, і про діячів партизанського руху та підпілля, зокрема Тетяну Маркус, і про майже сто матросів і командирів Дніпровського загону Пінської військової флотилії, і про футболістів київського «Динамо»: Миколу Трусевича, Івана Кузьменка та Олексія Клименка, і про знищених нацистами українських священників і монахів, і про більш як 700 душевнохворих — пацієнтів психіатричної лікарні імені І. Павлова. У низці злочинів нацистського режиму найжахливішими є численні цілком свідомі вбивства дітей, про що свідчать документи із фондів Центрального державного архіву громадських об'єднань України, представлені в проекті. Бабин Яр — це трагедія, пам'ять про яку завжди має жити в серцях і допустити повторення якої людство не має права».

Серед документів, запропонованих для ознайомлення, привертають увагу ескізи до триптиха «Бабин Яр» видатного українського живописця Василя Овчиннікова, який одним із перших зобразив цю скорботну історію. За цю роботу, представлену наприкінці 40-х рр., митець зазнав гострої критики, а сама вона тривалий час залишалася невідомою для широкого загалу.

Важливе місце в експозиції займають свідчення тих, кому пощастило врятуватися. Моторошні подорожні нацистських злодіянь, що містяться у протоколі допиту Олени Книш від березня 1944 р., не можуть нікого залишити байдужим: «28 вересня 1941 року за наказом німецького командування всі громадяни єврейської національності міста Києва мали з'явитися з цінними речами у район єврейського кладовища на вулиці Лук'янівській. Виконуючи даний наказ, в зазначений день з дитиною, але без речей, бо знала, що нас будуть знищувати, так само, як і тисячі інших громадян міста Києва, я прибула на місце збору, де коїлася жахлива картина, весь величезний натовп людей, починаючи від немовлят і до похилого віку старих, знаходився під посиленою охороною німецьких солдат, озброєних кулеметами і автоматами... В цьому пекельному котлі багатотисячного натовпу людей, приречених на загибель, коїлося неймовірне. Крики, плач, волювання заглушували все, що відбувалося на місці розстрілу, а у цей час гітлерівці відбирали із натовпу по 100—150 людей, гнали у яр, так званий Бабин Яр, де із кулеметів і автоматів здійснювали масовий розстріл людей. В одну із груп потрапила я зі своєю донькою Людочкою, чотирьох з половиною років. Коли мене в числі інших завели у яр (я була всередині цієї гру-



Листівка з оголошенням про обов'язковий збір усіх євреїв м. Києва та його околиць 29 вересня 1941 року.

пу), то зупинили. У жінок виривали з рук немовлят та малюків і кидали їх в сторону як дрова, де і розстрілювали із автоматів та кулеметів. Завдяки тому, що я була всередині та були вже сутінки, я, не чекаючи, коли почнуть розстріл, впала на землю, поклати під себе дитину, в цей час я почула тріскіт кулеметів і люди попадали мертвими на мене, обливаючись кров'ю. В такому стані я пролежала дві години, доки все затихло, я залишилася живою та зберегла життя дитині, і коли вже зовсім стемніло, я обережно піднялася, переконалася, що поблизу нікого із охорони не було, взяла дитину і по трупах почала пробиратися куди-небудь, щоб врятуватися».

Напередодні відступу, бажаючи приховати свої нелюдські злочини, нацисти, руками в'язнів концтаборів, знищували вог-

Із фондів ЦДАГО України. нем докази — десятки тисяч тіл невинно закатованих людей. Про це йдеться у стенограмі бесіди з учасником спалення трупів у Бабиному Яру Владиславом Куклею, датованої березнем 1944 р.: «Вперше трупи спалювали 25 серпня, перша піч горіла добу, на другу добу залишилися лише кістки. Потім ці кістки кляли на площадку, товкли їх, сіяли скрізь сито, виносили нагору і засипали землею. Всього за нашими підрахунками спалено було 90—95 тисяч трупів».

Документальний арт-проект «Знати і пам'ятати... Бабин Яр в архівних документах» — це данина шани і пам'яті всім погалим, усім, хто знайшов тут свій останній спочинок.

Матеріал підготовано на основі архівних документів, наданих Центральним державним архівом громадських об'єднань.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Більше фото тут — [www.golos.com.ua](http://www.golos.com.ua)





«Прийшов у літературу,  
як до себе додому...»

**До 110-річчя Івана Багряного**  
Іван Багрянний (Лозов'ягин) народився 2 жовтня 1906 року в селищі Охтирка (нині Сумської області) в сім'ї муляра. Мати — з селянської родини села Куземин Зінківського повіту, що на Полтавщині. Дитячі роки Івана пройшли саме там, на березі річки Грунь. То був жорстокий час. Десятилітній Іван бачив, як чекісти вбили його 92-річного діда й дядька Івана. Другий дядько загинув на Соловках. Згодом Багрянний писав: «Мое відношення до більшовизму та більшовицького (окупаційного для України) режиму визначилося досить рано».

Писати вірші почав ще школярем. З 1920-го навчався слюсарної справи в Охтирській технічній школі, яку не закінчив, бо перейшов до Краснопільської художньо-керамічної школи. Тут опанував малярство та гончарну справу, заснував шкільний журнал «До світла». Школу закрили, і з 1922 року починається трудова діяльність Івана. Він працює замполітом цукроварні, політінспектором Охтирської міліції, учителем малювання в колонії безпритульних дітей і сиріт. 1925-го працює в Кам'янці-Подільському ілюстратором в газеті «Червоний кордон». У своїх тодішніх віршах він щиро оспівував соціалістичне будівництво. Згодом ентузіазм молодого поета згасає, він виходить із комсомолу і повертається до Охтирки. 1926 року вступає до Київського художнього інституту. Тоді ж почав друкуватися в журналі «Глобус», де вперше з'явилися його вірші під псевдо І. Багрянний. Зовсім по-іншому тепер звучать його твори: Оскома від лицарів, оскома від фраз, Оскома від буйного

патріотизму.  
І хочеться нагло крикнути не раз,  
...Сійте, обманщики, мавпи й папуги!  
...Мо'б, ви нарешті брехать перестали?!

Критик Г. Костюк писав: «Прийшов Багрянний юнаком у літературу, як до себе додому... З перших днів почував себе вільно й непримусено в поезії — сковано і важко в суспільстві. Це тому, що ненавидів рабство і рабську психологію. Це тому, що любив свободу слова і свободу людини, що вимріяв свою націю вільною, а побачив її піввасальною, що ненавидів усякий батіг, а батіг став богом того часу».

Він, здавалося, нічого не боявся. Розвінчував поетів, які вихваляли радянську владу і за ордени продавали національну честь: «Поети — євнухи у наш двадцятий вік, / От через те я у такій опалі, / Що я найперше — просто чоловік, / Того і серце в них моє на палі». І ще: «...Не іменуй мене поетом, бо поети нині — це категорія злочинців, до якої я не належав і не хочу належати... Я хочу бути тільки людиною...»

Такий поет не міг довго лишатися на волі. 1932 року Багряного арештували за «політичний самостійницький ухил в літературі» і засудили. Він пройшов через далекосхідні табори. Цей досвід відбито в його романі «Сад Гетсиманський». Каральні органи переслідували письменника аж до початку Другої світової війни. 1945-го він емігрував на Захід. Його вдача не змінилась — Багрянний на все мав власну думку. В одній зі статей кінця 1940-х писав, що біля керма майбутньої самостійної України стануть не емігранти, а колишні комсомольці та комуністи. Еміграція дуже обурилась. Але 1991 року передбачення Багряного справдилися. Він до того не дожив — помер у Німеччині 1963-го.

Анатолій ЧЕРНОВ.  
Полтава.

# Двадцятирічна Норовлива

*Завтра своєрідне свято в столичному театрі імені Франка — тут у 214-й раз зіграють шекспірівську комедію «Приборкання норовливої», прем'єра якої відбулася рівно 20 років тому.*

Цю виставу поставив знаменитий режисер Сергій Данченко (1937—2001). Він якось обмовився, що не знає, як ставити комедії. І от, за іронією долі, з усіх його славних постановок, здійснених колись на сцені франківців, донині йде тільки одна, і це саме комедія. Що ж хотілося за тими словами — «не знаю як»? Можливо, річ у тім, що Сергій Володимирович за першою спеціальністю був геолог, він любив життя всерйоз, по-чоловічому, без будь-якого загравання. Через те комедії йому справді іноді давалися важко. Приміром, його вистава «За двома зайцями» на цій самій сцені була не так смішною, як гірко-уїдливою. При тім Данченко чудово розумів, що саме комедію найбільше люблять і глядачі, й артисти. І в «Приборканні норовливої» він, здається, відкрив для себе секрет — «як це ставити». Він нічого не вигадував, будував виставу на вільній акторській фантазії. Згадує артист Володимир Ніколаєнко:

— Я тоді тільки прийшов до театру після інституту, й роль Бйонделло в «Приборканні...», по суті, була моїм дебютом у серйозній постановці. Звісно, дуже приємно було, що такий майстер довірив тобі роль. А найдивовижніше — Данченко давав свободу акторам, на репетиціях ми могли робити, що хотіли. А він потім тактовно це уточнював, щось відкидав, щось залишав. Якось я вийшов на сцену з опудалом курки. Сергій Володимирович після репетиції, як завжди, давав короткі зауваження кожному. Коли дійшло до мене, він каже: «Ну, ота-от курка...» Це було ніби не мені зауваження, а тій дохлій курці. І я зрозумів, що вона зайва. Отже, було враження радісної роботи, серед доброзичливих людей, у хорошій компанії.

Практично всі та акторська компанія і вийде завтра на сцену в ювілейній виставі. Кілька акторів грають у «Приборканні...» незмінно всі 20 років. Це



**Епізод з «Приборкання норовливої», зліва направо: Анатолій Гнатюк (Траньйо), Тетяна Олексенко-Жирко (Катаріна), Володимир Коляда (Баттіста), Олексій Богданович (Петруччо).**

Олексій Богданович (Петруччо), Василь Мазур (Грумйо), Арсен Тимошенко (Гортензійо), Володимир Коляда (Баттіста), Євген Мозговий (Кертіс), Євген Шах (Педант). На роль норовливої Катаріни нині є дві актриси — Тетяна Міхіна і Тетяна Олексенко. Саме її ми побачимо завтра. Для Тетяни Олексенко,

між іншим, це була перша роль на сцені франківців, куди вона тоді перейшла з Молодого театру. Тоді ж і Віталій Савчук з ТЮГу перейшов на цю сцену. Пізніше він чудово грав Блазня в данченковому «Королі Лірі». А в «Приборканні...» його першою роботою був Траньйо (тепер його грає Анатолій Гна-

тук). Роль Бйонделло, як уже згадано, була дебютною для Володимира Ніколаєнка, а трохи пізніше також і для Назара Задніпровського. А в ролі Вінченцйо завтра вийде на сцену 88-річний улюбленець публіки Станіслав Станкевич. Ні пуху ні пера!  
**Христофор ГРУША.**  
**Фото надане театром.**

## Течія життя в звучанні віршів

*Нинішній рік особливий для Андрія Демиденка — знаменитий поет-пісняр відсвяткував своє 65-ліття. А цього тижня в столичному Будинку письменників відбувся його літературний вечір, де було презентовано дві нові поетичні збірки, щойно отримані з видавництва — «Український богоголос» та «Свобода — моя група крові» (деякі вірші нещодавно публікувалися в «Голосі України»). Талановитого поета прийшли привітати чимало друзів та колег.*

За своє творче життя Андрій Демиденко написав немало віршів і пісень, що згодом полонили серця не лише українців. Перші спроби пера він наважився здійснити ще школярем-семикласником. А перше визнання отримав, будучи 18-річним юнаком, — на конкурсі молодіжної пісні серед трьохсот учасників. Згодом почав працювати з композиторами, перетворюючи поезію на пісню. Саме про пісню — українську, живу, мелодійну — згадували всі

гості Будинку письменників України. Анатолій Паламаренко, знаменитий артист, майстер художнього слова, навіть наспівував рядки з відомої пісні «Душі криниця». Поет Іван Драч у своєму виступі нагадав про гострий розум та багатогранність таланту Андрія Демиденка: «Був дуже дивованим, коли дізнався, що саме Андрій укладав книгу «Великий Українець». Уявіть, що чоловік з пісенною душею зміг скомпонувати документальну книгу про

Михайла Грушевського».

Присутні також говорили про те, що поетичне слово Андрія Демиденка переконали демонструє велич та міць українців. Зокрема, його вірш «Я на Майдані», наскрізь пронизаний пам'ятними для всіх нас настроями зими 2013 року. Він став широко відомим у світі. Ці рядки змушують стихнути і почати думати. Поет не шукає способів продемонструвати власне «я», він лише намагається його зберегти і закликає до цього інших. Власне, лише так ми зможемо побудувати нове суспільство — поклавши в основу неперехідну цінність кожної особистості, наголошували промовці.

**Тетяна ПЕТРЕНКО.**



**Зліва направо: герой дня Андрій Демиденко та ведучий — поет і драматург Василь Фольварочний під час творчого вечора в Будинку письменників.**

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Більше фото тут — [www.golos.com.ua](http://www.golos.com.ua)

## Коли Гамлет повернеться з війни

*6—10 жовтня в Дніпрі проходитиме Фестиваль патріотичного театру, ініційований обласним відділенням Національної спілки театральних діячів України та департаментом культури облдержадміністрації. Вистави будуть показані на сцені українського обласного драмтеатру імені Шевченка.*

Тематика фестивалю, якщо коротко, — нинішнє суспільство і нинішня війна. Зокрема, київський «Театр переселенця» покаже дві свої вистави, і обидві побудовані на особистому досвіді авторів та учасників. Перша з них — «Товар», розповідає про смерть на війні (автор, режисер і виконавець — Алік Сардарян, який служив у медичній роті). У другій виставі — «Де схід?», переселенці діляться з глядачами історіями про те, як вони їхали зі східної України і яка реальність їх зустріла в Києві й у Західній Україні. Театральний проект про людей, яким довелося залишити свої домівки на сході України (автори проекту: режисер Георг Жено і психотерапевт Олексій Карачинський, драматург Наталя Ворожбит).

Дніпропетровський театр імені Шевченка покаже театралізований концерт «Ангели тебе охороняють» (режисер і сценарист — актор цього театру, ветеран АТО Ігор Кирильчатенко).

Херсонський Центр імені Мейерхольда покаже документальну драму «АТО: інтерв'ю військового психолога». Текст побудовано на основі бесід із штатним психологом Генерального штабу Міноборони України Олексієм Карачинським (драматург і актор — Ельвін Рзаєв, режисер Андрій Май). Ще одна постановка Андрія Мая — це документальний проект у жанрі кабаре «Байки Севера» (Луганський український обласний драмтеатр).

Серед інших вистав — «Блокпост Україна» (за мотивами «Віршів з війни» Бориса Гуменюка, київський театр «Дзеркало»), документальна драма «Злато місто», здійснена полтавськими акторами (драматург Ірина Гарець, режисер Галина Джикаєва, родом із Криму), моновистава «Час любити» запорізької актриси Наталії Зубик (театр імені В. Магара). А ще — «Місто Z: Хранителі» (Новий театр із Запоріжжя, режисер Світлана Лебедева). Головний герой вистави, Іван, повертається після поранення з війни на Донбасі. Головне для нього питання: чи є у нас шанс змінити Україну?

А закривається фестиваль несподіваною версією шекспірівського «Гамлета» у постановці Закарпатського обласного муздрамтеатру (режисер Ярослав Геляс). Вистава переносить нас із середньовічної Данії в сучасну Україну. Гамлет, молодий патріот, повертається з АТО через загибель батька-олігарха. З корупцією Гамлет бореться так, як звик на війні — зі зброєю в руках. А проти нього — армія загарбників на чолі з Фортінбрасом-Путіним...

**Катерина АПРЕЛЬКО.**

Такий поет не міг довго лишатись на волі





Урядовий Комітет з питань економічної, фінансової та правової політики, розвитку паливно-енергетичного комплексу, інфраструктури, оборонної та правоохоронної діяльності розглянув нову редакцію Санітарних правил лісу, яка буде винесена на найближче засідання Кабміну. За словами міністра екології та природних ресурсів Остапа СЕМЕРАКА, нові правила вдосконалять і підвищать якість санітарно-оздоровчих заходів у лісах. Наприклад, будуть заборонені суцільні санітарні рубки у заповідниках, заказниках, національних природних парках, навколо місць гніздування рідкісних птахів, *повідомляє прес-служба Мінекології*

## Куди і чи сосна «дрейфує»?

### ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО НАДРУКОВАНОГО

*Газета «Голос України» нерідко публікує матеріали щодо лісів і лісового господарства в нашій країні. Це необхідно підкреслити саме тому, що за чверть століття в Україні нічого не змінилося у напрямі поліпшення еколого-економічної діяльності суб'єктів господарювання з лісівництва. Тому, зрозуміло, матеріал Віктора Коломака щодо його розмови з директором Національного представництва міжнародної організації Лісова опікунська рада (FSC) в Україні Павлом Кравцем, який надруковано в газеті «Голос України» № 87 (6341) за 13.05.2016 р. під назвою «Чому «дрейфує» сосна?», справді потребує професіонального обговорення. Адже лісівнича справа та інформація про неї — не художній твір, а науково-практична діяльність.*

Тому й вимагає глибокого професійного висвітлення і обговорення шляхів удосконалення, зокрема, життєздатного, тобто прибуткового за змістом, використання земельних ресурсів у галузі лісівництва. До того ж з належним дотриманням земельного, податкового, лісового і природоохоронного законодавства.

Посилання на те, «що всихання поширилося на 134 тис. га, або майже 6% усіх соснових лісів, які перебувають у підпорядкуванні підприємств Державного агентства лісових ресурсів України», говорить лише про уявлення у респондента (і намагання зберегти!) про державне управління лісами. І не тільки в Україні, бо «місія Лісової опікунської ради полягає у просуванні екологічно відповідального, соціально вигідного і економічно життєздатного управління лісами в світі». Хоча про створення у світі єдиного уряду, певно, говорити ще рано. Краще звернутися до тих соснових лісів, які «всихають» в Україні.

Респондент повідомляє: «Сьогодні ми є свідками поступової втрати наших соснових лісів на півдні та в центрі країни — у Херсонській та Черкаській областях». Це трохи наближає читачів до об'єктів обліку і спостереження. Хоча лісів взагалі, а не тільки соснових, як відомо, у Херсонській області споконвіку не було. Усі вони створені в результаті антропогенної діяльності багатьох поколінь лісівників, у т. ч. шляхом штучного відновлення, а також шляхом природного поновлення з урахуванням напрямів господарювання.

У Херсонській області, переважно у другій половині ХХ століття, соснові лісонасадження створювали, насамперед, як засіб зупинити рухомість Нижньодніпровських пісків. Рішення виявилось, певно, не найбільш раціональним, бо немали кошти державного бюджету були там витрачені, а еколого-економічний їх результат П. В. Кравець згадує як змищення ареалу поширення сосни на північ...

Черкаська область також згадується, але без жодних посилань на конкретні об'єкти, тобто без зазначення суб'єктів господарювання та інших важливих для оцінки еколого-економічного стану та діяльності й аналізу чинників. Такий підхід був надзвичайно поширеним у системі згаданого «державного управління лісами», тобто знеособленого (централізованого і планового), що зовсім суперечить засадам ринкової економіки з ідентифікованою відповідальністю землекористувачів за результати економічного використання земельних ресурсів, а також за дотримання при цьому лісівничих та природоохоронних норм і правил, а також за збереження навколишнього середовища у стані динамічної екологічної рівноваги. До того ж не тільки соснових, а взагалі лісів, «на півдні та в центрі країни» завжди було і є мало. Досягненням практичного лісівництва другої половини ХХ століття було переважно штучне створення лісів у лісостепових і степових областях, захисних насаджень на земельних ділянках, що зазнають впливів водної і вітрової ерозії, для захисту ґрунтів і довкілля від суховіїв та пилових бур. Останнє ніяк не слід розуміти як «степове лісорозведення». Адже ні полізахисні лісосмуги, ні захисні насадження по ярах чи берегах річок, які розміщуються в межах сільськогосподарських угідь, за Стандартною статистичною класифікацією землекорис-

тування ЄЕК/ФАО ООН до складу лісів не належать.

В умовах ринкової економіки з ідентифікованою відповідальністю землекористувачів за використання земель є неприйнятним загальний перелік областей, в яких зустрічаються ті чи інші негаразди щодо лісівництва як галузі рослинництва, у т. ч. щодо всихання на окремих ділянках соснових насаджень. Те ж стосується штучно створених лісів на староорних землях сільськогосподарського призначення. Бо це — виключно локальні проблеми. Можливо, слід притягати до відповідальності тих, хто ініціював створення лісонасаджень без урахування ґрунтово-екологічних умов, які відомі в українському лісівництві як «Типи лісорослинних умов». Усе те належить до проблем і часів «загальнодержавного управління лісами». Дехто ще, може, пам'ятає, що в кінці ХХ століття протягом багатьох років розроблялась т. з. загальнодержавна програма УЛР, тобто Управління лісовими ресурсами. Результат тої програми відомий. Уся наукова і практична діяльність здійснення лісівництва, з часу становлення його як галузі рослинництва, завжди здійснювалася з урахуванням пристосування (синонім — адаптація) його до постійно змінюваних економічних і природно-кліматичних умов. Ці питання завжди були і є у полі зору лісовпорядкування.

Принагідно зауважу, що юридичного визначення терміна «лісовий фонд» в

українському і європейському законодавстві нема. Термін «землі лісового фонду», що визначався за відомими Основами лісового законодавства Союзу РСР і Союзних республік (1979 р.), який був перенесений до українського законодавства з підприємницьких міркувань, як відомо, за Земельним кодексом України перейменовано на «землі лісогосподарського призначення» (ЗК, ст. 19, п. е).

Далі — ідеться про Боярську лісову дослідну станцію — справді унікальний об'єкт здійснення науково-виробничої і навчальної діяльності НУБіП, тобто колишній НАУ, Національний аграрний університет (комусь не сподобалася назва — аграрний, пов'язаний із землекористуванням?), та дотепер у ньому не створено належного обліку земельних угідь за стандартними обліковими категоріями землекористування! І це вже зовсім не залежить від «адаптації» чогось до чогось. Це — уже культура виробництва і відчуття морально-етичної гідності науковців і практичних менеджерів галузі, у т. ч. щодо соціально-економічних відносин у суспільстві. При цьому маємо взяти до уваги, що лісові масиви Боярської ЛДС займають виключно високопродуктивні земельні угіддя з надзвичайно сприятливими для здійснення лісівництва природно-кліматичними і лісорослинними умовами.

Опублікована стаття закінчується не зовсім оптимістично: «На превеликий жаль, простого, швидкого і

єдино правильного рішення з приводу всихання сосни немає. Вихід — в об'єднанні зусиль небайдужої та відповідальної частини суспільства з професіоналами. Лише взаєморозуміння, повага і діалог дадуть змогу знайти шляхи для розв'язання багатьох проблем, які є в лісовому господарстві держави». До того ж всихання соснових лісонасаджень на окремих ділянках — це не зміна ареалу розповсюдження соснових лісонасаджень і лісових екосистем.

Зауважимо лише, що практика і досвід українського лісівництва як галузі рослинництва, зокрема у другій половині ХХ століття, незаперечно, мали досить позитивні наслідки. (Навіщо нам Опікунська рада? І чому «опікунська»? Національні кадри вже не їздятьні?) Свідченням тому є численні статистичні відомості про облік лісів в Україні, у т. ч. у межах діяльності суб'єктів державного лісівництва починаючи з 1961 року. Площа земель лісогосподарського призначення (землі державного лісового фонду за термінами радянських часів) поступово, але постійно зростає, у т. ч. в їх складі облікова категорія землекористування «землі лісові». Вони ж — лісові екосистеми! При необхідності автор може надати опонентам відповідні показники із зазначенням джерел їх походження.

**Андрій БОБКО,**  
канд. с.-г. наук,  
Почесний доктор  
Інституту агроекології  
і природокористування  
НААН України.

## Технології вдосконалюються, а довкілля засмічується

*У рамках заходів з відзначення 30-х роковин Чорнобильської трагедії у Національному лісотехнічному університеті України відбулася відкрита проблемна лекція-семінар академіка НАН України професора Юрія Туниці на тему «Методологічна сутність екологічної економіки та її роль у становленні суспільства сталого розвитку». До дискусії долучилися народний депутат України І—VI скликань, відомий тележурналіст Ярослав Кендзьор, видатний вчений і державний діяч, Герой України, академік НАН України Ігор Юхновський, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії та економіки Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького Ігор Держко, а також студенти, аспіранти, викладачі декількох вишів.*

У своєму виступі професор Юрій Туниця зауважив, що до розмови про екологію спільноту приводить відповідальність: «Постає питання: як нам підготувати суспільство, думку до тих викликів, які стоять перед усіма в умовах рецесії, ширше — екологічної кризи. Ми повинні зрозуміти, що кліматичні зміни та інші глобальні й локальні екологічні загрози імперативно змушують кожного замислитися над необхідністю радикальної зміни способу виробництва і споживання. Нинішній — антиекологічний — спосіб сформувався через декілька серйозних протиріч. Це — обмежені природні ресурси й параметри природного життєвого довкілля та необмеженість людських потреб. Це і є великий споконвічний конфлікт. Сутність екологічної економіки полягає в тому, що ми маємо будувати новий спосіб господарювання, на відміну від антиекологічного, який панує сьогодні».

«Збереження природи є однією з найважливіших проблем сучасного людства. Технологія стає вищою, вироби — досконалішими, та відходи виробництва ста-

ють ще більш шкідливими», — наголосив Ігор Юхновський. Також вчений підкреслив, що нація має значно менше ступенів вільності, ніж народ. «Адже народ може казати, вимагати та кричати що завгодно, однак саме нація будує державу і повинна жити за Конституцією та світливими законами. Сьогодні говоримо про захист природи і також маємо зважати на захист людської думки. Ми живемо в епоху Інтернету, і сміття в помислах нині таке ж небезпечне, як фізичне сміття довкола нас. Однак, якщо ми ще якось усвідомлюємо відходи у довкіллі, то засмічення думки не відкладається у нашій психіці. Ми повинні також боротися проти сміття популізму. Коли ми висловлюємося розумно, цікаво, по-новому, то, зазвичай, ідеться про матеріальні речі, які давно всім відомі», — сказав академік Юхновський.

Професор Ігор Держко наголосив: ще сотню років тому люди розвивали думку про те, що довкілля слід глумачити не як щось поза нашим існуванням, а як базу матрицю, на котрій ми виростаємо, яка нас формує і яку ми захищаємо, формуючи і дбаю-



**Народний депутат України І—VI скликань, тележурналіст Ярослав Кендзьор, вчений і державний діяч, Герой України, академік НАН України Ігор Юхновський, доктор філософських наук, професор, академік НАН України Юрій Туниця, завідувач кафедри філософії та економіки Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького Ігор Держко.**

чи про неї. «Тому всі екологічні рухи, що домінують нині на планеті, звертаються до важливого принципу — об'єктно-суб'єктних відносин між людиною і природою», — зауважив науковець. «Усе людство, без перебільшення, перебуває в одному човні. На мою думку, проблеми довкілля надзвичайно важливі. Сьогодні так багато прикладів техногенних, природних катастроф, які загрожують самому буттю людини... Із професором Туницею на

цю тему ми поспілкувалися у рамках моєї авторської програми «Уроки». Вийшла надзвичайно цікава розмова, і я отримав для себе один цінний висновок: ми справді маємо пам'ятати, усі — кожен громадянин, про проблеми екології. Якщо не надаватимемо цим питанням уваги, не братимемо участь у подоланні екологічних негараздів, то кінцевий підсумок людської діяльності стане сумним. Українці повинні плекати екологічну культуру, ви-

ховувати у її душі дітей та молодь. Екологічна свідомість та поведінка мають увійти у наше життя як необхідний елемент існування, в усьому — від звичок до організації побуту. Людина, як мисляче створіння, повинна перебувати у гармонії із природою», — підсумував учасник дискусії, народний депутат України І—VI скликань Ярослав Кендзьор.

**Христина ГОРОБЕЦЬ.**

Львів.

Фото автора.



*ТОВ "РОГІВСЬКИЙ КАР'ЄР" (ід. код юридичної особи 33802617, місцезнаходження: 12141, Житомирська обл., Хорошівський район, село Солодирі, вул. Карла Маркса, будинок 1) повідомляє про те, що всі довіреності ТОВ "РОГІВСЬКИЙ КАР'ЄР" на будь-яких представників - фізичних чи юридичних осіб з датою видачі до 23.09.2016 є скасованими з вказаної дати незалежно від терміну (строку) на який їх видано.*

В связи с утерей, паспорт МК 832074 Бабийчука Дениса Александровича считать недействительным.	Документ договор купівлі- продажу квартири на ім'я Іщенко Олексій Анатолійович номер запису про право власності 8557082 від 30.01.2015 вважати недійсним у зв'язку з втратою.
---	---

<b>ОГОЛОШЕННЯ</b> про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів - прав вимоги за кредитами фізичних осіб ПАТ "БАНК ФОРУМ" на електронному торговельному майданчику ДП "СЕТАМ"	
Номери лотів:	173584 173585 173586 173587 173588 173589 173590 173591 173592 173593 173594 173595 173596 173597173598 173599 173600 173601 173602 173603 173604 173605 173606 173607 173608 173609 173610 173611 173612 173613
Коротка назва лоту/номер кредитного договору:	Права вимоги за кредитними договорами, укладеними за фізичними особами та договорами виконання зобов’язань
Місце проведення аукціону:	електронний майданчик ДП «СЕТАМ» <a href="https://setam.net.ua">https:// setam.net.ua</a>
Дата проведення аукціону:	19.10.2016
Час проведення аукціону:	з 09-00 до 18-00
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні)	<a href="http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/52-forum/6428-19102016-3">http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/52-forum/6428-19102016-3</a>

<b>Оголошення</b> <b>про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів - прав вимоги за кредитами ПАТ "ІНТЕГРАЛ-БАНК" на електронному торговельному майданчику Товарної біржі "ІННЕКС" (www.market.comminnex.com)</b>	
Номери лотів:	№ 218316
Коротка назва лоту/номер кредитного договору:	Право вимоги за кредитним договором №598 від 29.10.2013 укладеним з фізичною особою
Місце проведення аукціону:	<a href="http://www.market.comminnex.com">www.market.comminnex.com</a>
Дата проведення аукціону:	<b>4 листопада 2016 року</b>
Час проведення аукціону:	<b>з 10 год.00 хв. до 12 год.00 хв.</b>
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні)	<a href="http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/144-pat-intehral-bank/6417-04112016-1">http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/144-pat-intehral-bank/6417-04112016-1</a>

<b>ОГОЛОШЕННЯ</b> про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів - прав вимоги за кредитами фізичних осіб ПАТ "БАНК ФОРУМ" на електронному торговельному майданчику <b>Першої української міжрегіональної товарної біржі</b>	
Номери лотів:	1030
Коротка назва лоту/номер кредитного договору:	Права вимоги за кредитним договорам, укладеним з фізичними особами та договорами виконання зобов’язань
Місце проведення аукціону:	електронний майданчик Першої української міжрегіональної товарної біржі <a href="https://www.pumtb.com.ua">https://www.pumtb.com.ua</a>
Дата проведення аукціону:	12.10.2016
Час проведення аукціону:	з 10 год. 00 хв. до 12 год. 00 хв.
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні)	<a href="http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/52-forum/6340-12102016-1">http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/52-forum/6340-12102016-1</a>

<b>Оголошення</b> <b>про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів - прав вимоги за кредитами ПАТ "БАНК ФОРУМ", на електронному торговельному майданчику ТОВ "АУКЦІОН.ЮА" <a href="https://www.aukzion.com.ua">https://www.aukzion.com.ua</a></b>	
Номери лотів:	№№ <b> 7060 - 7077</b>
Коротка назва лоту:	Право вимоги за кредитними договорами фізичних осіб <a href="http://www.aukzion.com.ua">www.aukzion.com.ua</a>
Місце проведення аукціону:	
Дата проведення аукціону:	17.10.2016
Час проведення аукціону:	з 12 год. 00 хв. До 13 год. 00хв
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні):	<a href="http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/52-forum/6440-17102016-27">http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/52-forum/6440-17102016-27</a>

<b>ПОВІДОМЛЕННЯ</b>	
Вища кваліфікаційна комісія суддів України повідомляє про підготовку матеріалів щодо обрання кандидатів на посаду судді безстроково в порядку, визначеному Законом України "Про судоустрій і статус суддів":	
<b>Коновця Миколая Сергійовича</b> - Ленінського районуоного суду міста Миколаєва; <b>Гопкіна Павла Валерійовича</b> - Літинського районного суду Вінницької області; <b>Шевцова Олександра Анатолійовича, Попова Олексія Григоровича</b> - Лозівського міськрайонного суду Харківської області; <b>Подзірова Андрія Олеговича</b> - Луцького міськрайонного суду Волинської області; <b>Леонова Олександра Степановича</b> - Малиновського районного суду міста Одеси; <b>Шаронової Наталії Олександрівни</b> - Миколаївського районного суду Миколаївської області; <b>Гаврищука Андрія Володимировича</b> - Миронівського районного суду Київської області; <b>Хомицької Алли Анатоліївни</b> - Млинівського районного суду Рівненської області; <b>Лисенко Тетяни Юріївни, Савкової Ірини Миколаївни</b> - Могилів-Подільського міськрайонного суду Вінницької області; <b>Гудкової Юлії Георгіївни, Галіяна Ігоря Михайловича</b> - Монастириського районного суду Тернопільської області; <b>Сопронюк Оксани Володимирівни</b> - Нетішинського міського суду Хмельницької області; <b>Чепурка Владислава Валерійовича</b> - Новгород-Сіверського районного суду Чернігівської області; <b>Уманської Ольги Вікторівни</b> - Новобузького районного суду Миколаївської області; <b>Гасанбекова Сергія Сергійовича</b> - Новомиколаївського районного суду Запорізької області; <b>Стеценко Ольги Сергіївни</b> - Новопсковського районного суду Луганської області; <b>Гавриленко Тетяни Григорівни</b> - Новосанжарського районного суду Полтавської області; <b>Яцини Олександра Івановича</b> - Новоушицького районного суду Хмельницької області; <b>Жука Миколи Вікторовича, Короткової Ольги Сергіївни</b> - Оболонського районного суду міста Києва; <b>Висоцької Ганни Володимирівни</b> - Обухівського районного суду Київської області; <b>Балася Тетяни Павлівни</b> - окружного адміністративного суду міста Києва; <b>Антонова Сергія Володимировича, Шевської Олени Іванівни</b> - Октябрського районного суду міста Полтави; <b>Коваля Андрія Миколайовича, Гасгого Олександра Вікторовича</b> - Орджонікідзевського міського суду Дніпропетровської області; <b>Бойка Олександра Юрійовича</b> - Орджонікідзевського районного суду міста Запоріжжя; <b>Олійник Оксани Вікторівни</b> - Охтирського міськрайонного суду Сумської області; <b>Опанасюка Ігоря Олександровича</b> - Переяслав-Хмельницького міськрайонного суду Київської області; <b>Фаркош Юлії Анатоліївни</b> - Печерського районного суду міста Києва; <b>Сидорак Галини Богданівни</b> - Підволочиського районного суду Тернопільської області; <b>Бойка Антона Віталійовича</b> - Погребищенського районного суду Вінницької області; <b>Ясиновського Івана Григоровича</b> - Полтавського окружного адміністративного суду; <b>Цибізової Стелли Анатоліївни</b> - Полтавського районного суду Полтавської області; <b>Діденка Євгена Володимировича</b> - Приазовського районного суду	

Апеляційний суд Закарпатської області повідомляє ТзОВ Мережа Агенцій Гарячі Тури, що 24 жовтня 2016 року о 10 год. 30 хв. в залі №3 апеляційного суду Закарпатської області (вул.Довженка, 7, м. Ужгород) відбудеться слухання цивільної справи 307/2262/15-ц за позовом Меланчук Василя Івановича,Меланчук Ромени Василівни до Гріцко Беати Степанівна,ТзОВ Мережа Агенцій Гарячі Тури про захист прав споживача, стягнення збитку, та відшкодування моральної шкоди за невиконання договору на туристичне обслуговування. Суддя апеляційного суду Закарпатської області М.В.Мацунич

*Товариство з обмеженою відповідальністю "Інтерком" (код ЄДРПОУ 31085901, вул. Смоленська, 31-33, м. Київ, 03005) на виконання ч.2 ст.249 ЦК України, наступним повідомляє про скасування всіх довіреностей на представництво товариства в державних органах, підприємствах, установах та судах з 29 вересня 2016 р. Видані до 29 вересня 2016 р. від імені Товариства з обмеженою відповідальністю "Інтерком" довіреності вважати недійсними.*

<b>До уваги кредиторів !</b>	
ПАТ "Облдоррембуд" ЄДРПОУ - 05505963, повідомляє, що позачерговими загальними зборами акціонерів ПАТ "Облдоррембуд" 17.09.2016 року прийнято рішення про припинення ПАТ "Облдоррембуд" шляхом перетворення у Товариство з додатковою відповідальністю "Облдоррембуд", до якого переходять усі активи, права та зобов'язення ПАТ "Облдоррембуд". Відповідно до ст. 105 Цивільного кодексу України, кредитори ПАТ "Облдоррембуд" можуть заявляти свої вимоги протягом двох місяців з дня оприлюднення рішення про припинення ПАТ "Облдоррембуд". Кредитор, вимоги якого до Товариства, не забезпечені договорами застави чи поруки, протягом 20 днів після надіслання йому повідомлення про припинення товариства може звернутися з письмовою вимогою про здійснення на вибір товариства однієї з таких дій: забезпечення виконання зобов'язань шляхом укладення договорів застави чи поруки, дострокового припинення або виконання зобов'язань перед кредитором та відшкодування збитків. Заяви подаються у письмовому вигляді на ім'я голови Комісії з припинення Григалашвілі С.В. за адресою : м. Краматорськ, вул. Леніна,73 у робочі дні з 10 до 16 годин, крім п'ятниці.	
Детальна інформація для кредиторів розміщена на власному веб сайті Товариства: <a href="http://www.dorbud.pat.ua">http://www.dorbud.pat.ua</a>	
Довідки за телефоном : 0502114951	

<b>Оголошення</b> <b>про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів ПАТ "БАНК ФОРУМ" на електронному торговельному майданчику ТБ "ЦЕНТРАЛЬНА УНІВЕРСАЛЬНА ТОВАРНА БІРЖА"</b>	
Номер лоту:	№ <b>1386АТ/16-1477АТ/16</b>
Коротка назва лоту:	Право вимоги за кредитним договорами фізичних осіб
Місце проведення аукціону:	<a href="http://www.cuex.com.ua/">http://www.cuex.com.ua/</a>
Дата проведення аукціону:	25.10.2016
Час проведення аукціону:	З 11:00 год. до 12:00 год.
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила уч.і в аукціоні):	<a href="http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/52-forum/6426-2510">http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/52-forum/6426-2510</a>

<b>ОГОЛОШЕННЯ</b> <b>про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів (ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС БАНК") на електронному торговельному майданчику (ТОВАРНА БІРЖА "КИЇВСЬКА АГРОПРОМИСЛОВА БІРЖА")</b>	
Номери лотів:	218351-218354
Коротка назва лоту/номер кредитного договору:	Основні засоби (Лічильник-сортувальник Kisan Newton FS, 4 шт.) <a href="http://kapb.in.ua">http://kapb.in.ua</a>
Місце проведення аукціону:	
Дата проведення аукціону:	31.10.2016 р.
Час проведення аукціону:	з <b>10:00-12:00 год.</b>
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні):	<a href="http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/93-ukrbiznesbank/6425-oholoshennya-pro-provedennya-vidkrytykh-torhiv-auksionu-z-prodazhu-aktyviv-pat-ukrbiznesbank-na-elektronnomu-torhovomu-maydanchyku-tovarna-birzha-kyivska-ahropromyslova-birzha">http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/93-ukrbiznesbank/6425-oholoshennya-pro-provedennya-vidkrytykh-torhiv-auksionu-z-prodazhu-aktyviv-pat-ukrbiznesbank-na-elektronnomu-torhovomu-maydanchyku-tovarna-birzha-kyivska-ahropromyslova-birzha</a>

<b>Оголошення</b> <b>про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів ПАТ "БАНК ФОРУМ" на електронному торговельному майданчику ТБ "ЦЕНТРАЛЬНА УНІВЕРСАЛЬНА ТОВАРНА БІРЖА"</b>	
Номер лоту:	№ <b>1584АТ/16-1586АТ/16</b>
Коротка назва лоту:	Право вимоги за кредитним договорами фізичних осіб
Місце проведення аукціону:	<a href="http://www.cuex.com.ua/">http://www.cuex.com.ua/</a>
Дата проведення аукціону:	17.10.2016
Час проведення аукціону:	З 11:00 год. до 12:00 год.
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні):	<a href="http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/52-forum/6424">http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/52-forum/6424</a>

Запорізької області; **Токарева Сергія Миколайовича** - Путивльського районного суду Сумської області; **Хомініч Світлани Володимирівни, Євтушенка Олексія Івановича, Ковтун Наталії Григорівни** - Саксаганського районного суду міста Кривого Рогу Дніпропетровської області; **Зимовського Олександра Сергійовича** - Сахновщинського районного суду Харківської області; **Василихи Жанин Володимирівни** - Свальяського районного суду Закарпатської області; **Борденюка Володимира Васильовича** - Святошинського районного суду міста Києва; **Теслюка Дмитра Юрійовича, Борачка Миколи Васильовича** - Сихівського районного суду міста Львова; **Шульги Ксенії Миколаївни** - Скадовського районного суду Херсонської області; **Березнюка Олександра Миколайовича** - Старобільського районного суду Луганської області; **Галиш Іванни Богданівни** - Старосинявського районного суду Хмельницької області; **Мурманової Ірини Миколаївни** - Суворовського районного суду міста Одеси; **Діски Аліни Борисівни** - Сумського міськрайонного адміністративного суду; **Маріцької Ірини Богданівни** - Тербовлянського районного суду Тернопільської області; **Воробель Наталії Павлівни, Мостецької Анни Андріївни, Холяви Олега Ігоровича** - Тернопільського міськрайонного суду Тернопільської області; **Скаковської Ірини Володимирівни** - Томашпільського районного суду Вінницької області; **Штифурко Людмили Анатоліївни** - Тульчинського районного суду Вінницької області; **Білик Ольги Володимирівни, Кімстачова Олега Сергійовича** - Уманського міськрайонного суду Черкаської області; **Зебелян Наталії Вікторівни, Бончева Ігоря Володимировича** - Фастівського міськрайонного суду Київської області; **Месчка Олександра Михайловича** - Фрунзівського районного суду Одеської області; **Ніколаєвої Ольги Вікторівни** - Харківського окружного адміністративного суду; **Єпішина Юрія Миколайовича** - Херсонського міського суду Херсонської області; **Демінської Аліни Анатоліївни, Басва Сергія Михайловича** - Хмельницького міськрайонного суду Хмельницької області; **Ковальчук Альбіни Миколаївни, Данилюк Ульяни Тимофіївни** - Хмельницького окружного адміністративного суду; **Олійника Ігоря Васильовича** - Хмельницького міськрайонного суду Вінницької області; **Благи Ірини Сергіївни** - Червонозаводського районного суду міста Харкова; **Каліновської Альони Вікторівни, Орленко Валентини Іванівни** - Черкаського окружного адміністративного суду; **Крепкого Сергія Івановича** - Чорнухинського районного суду Полтавської області; **Романишеної Ірини Павлівни, Радущької Лариси Вікторівни, Малиновської Валентини Миколаївни** - Шевченківського районного суду міста Києва; **Алексєєвої Ольги Вячеславівни, Палія Сергія Анатолійовича** - Ширяївського районного суду Одеської області; **Ярошенко Вікторії Ігорівни** - господарського суду Дніпропетровської області; **Паляниці Юлії Олександрівни** - господарського суду Донецької області; **Давиденко Ірини Вікторівни** - господарського суду Запорізької області; **Корицької Вікторії Олександрівни** - господарського суду Миколаївської області; **Сіроша Дмитра Миколайовича** - господарського суду Полтавської області; **Мошюра Василя Володимировича, Шморгуна Вячеслава Віталійовича** - господарського суду Чернігівської області.





Турнірна хроніка

**Шахи.** Більш ніж переконливою перемогою одеського міжнародного майстра Станіслава Богдановича завершився турнір у групі А на фестивалі «Baku Open-2016».

Уже за тур до фінішу з чудовим результатом 7 очок із 8 він достроково забезпечив собі перше місце. Оформивши в останньому турі нічию з румунським гросмейстером Лупулеску, український шахіст без жодної поразки, з шістьма виграними партіями і трьома нічиїми випередив на очко відомих російських гросмейстерів Сюгірова та Артемьева, які поділили 2 і 3 місця.

**Хокей.** Торонто (Канада). Кубок світу-2016. Фінальна серія. Другий матч. Європа — Канада. 1:2 (1:0, 0:0, 0:2).

Більшу частину поєдинку європейці вели у рахунку після шайби Здено Хари у першому періоді. Однак наприкінці зустрічі господарі зуміли спочатку відігратися (Бержерон), а потім і закинути переможну шайбу (Маршан).

Перший матч також виграли «кленові листки» — 3:1. Вони і стали володарями Кубка світу-2016.

\*\*\*

Регулярний чемпіонат УХЛ. «Кременчук» — «Кривбас» (Кривий Ріг). 1:4 (0:1, 1:3, 0:0). «Дженералз» (Київ) — 14 очок, «Донбас» (Донецьк) — 13, «Кривбас» — 11, «Кременчук» — 10, «Витязь» (Харків) — 3, «Білий Барс» (Біла Церква) — 3.

Змагаються біатлоністи

Цими днями увага любителів біатлону прикута до Чернігова. На лижній базі триває чемпіонат України з літнього біатлону. Пліч-о-пліч із молодими спортсменами змагаються зірки збірної: Сергій Семенов, Юлія Джима, Олена Підгрушна, Ірина



Варивинець та інші. Очікування вболівальників Сергій Семенов (на знімку) виправдав сповна. Черніговець виграв спринтерські перегони, також йому не було рівних у перегонах переслідування і мас-старті.

Фото Віктора КОШМАЛА.

**Сьогодні** в Україні без опадів, хмарно з проясненнями. Температура вночі 11—13 тепла, вдень від 21 до 25 з позначкою плюс, у східних регіонах 19—21. На Закарпатті стовпчик термометра підніметься до 27 градусів. Вітер південно-західний, 5—10 м/с.

Не числом, а вмінням

**Футбол.** Ліга Європи. Груповий етап. 2-й тур. 29 вересня. Група Н. «Гент» (Бельгія) — «Коньяспор» (Туреччина). 2:0.

**«Шахтар» (Україна, Донецьк) — «Брага» (Португалія). 2:0. Голи:** Степаненко, 5, Коваленко, 56.

**«Шахтар»:** П'ятов, Бутко, Кучер, Ордець, Ісмаїлі, Марлос (Тайсон, 74), Степаненко, Фред, Бернард, Коваленко (Малишев, 90+2), Феррейра (Дентіньо, 85). **Тренер** — Паулу Фонсека.

**«Брага»:** Марафона, Байяно, Жорж, Росич, Гойяно, Вукчевич, Мауро, Сантуш (Стоїлькович, 58), Орта (Мартінес, 67), Гассан, Едуарду (Бакіч, 67). **Тренер** — Жозе Пезейру.

**Вилучено** Фреда, 47 (два попередження). **Рефері** — Тобіас Штилер (Німеччина). Львів. «Арена-Львів». 11 938 глядачів. 18 градусів.

Одразу після перерви «Шахтар» залишився в меншості. Але цей факт жодним чином не вплинув на перебіг зустрічі. «Гірники» продовжували диктувати свої умови, а Віктор Коваленко (на знімку вгорі крайній праворуч), миттєво зорієнтувався і закріпив перевагу господарів, виявивши прудкість і майстерність. Одне слово, наші взяли гору не числом, а майстерністю.

	В	Н	П	М	О
1. «Шахтар»	2	0	0	3 — 0	6
2. «Гент»	1	1	0	3 — 1	4
3. «Брага»	0	1	1	1 — 3	1
4. «Коньяспор»	0	0	2	0 — 3	0



Слід сказати, що у «Шахтаря» виходило все, починаючи зі старту. І швидкий гол донеччани забити не заборилися. Тарас Степаненко (на знімку внизу) після стандарту у виконанні Фреда і боротьби Івана Ордеця зблизька розстріляв ворота «Браги».

**Паулу Фонсека:** — Заслужена перемога. З перших хвилин ми не давали «Бразі» жодних шансів залишати її половину поля. Створювали відмінні моменти, не вистачало ще одного забитого м'яча. У другому таймі навіть після видалення нашого гравця тримали лінії. Суперник не загрожував нам серйозно. Думаю, що червона картка Фреду була дещо

неправильною. Хлопці з моєї технічної команди казали, що це несправедливо — там треба було призначати пенальті. А рефері оцінив момент як симуляцію. На жаль, у наступному матчі ми залишимося без важливого для нас футболіста.

— Для вас сьогодні було принципово перемогти свою колишню команду?

— Завжди дуже хочеться вигравати. Звичайно, цей матч був певною мірою особливий для мене, оскільки я зустрівся зі своєю екскомандою. Але перемогти завжди важливо, і це був просто звичайний суперник...

Фото Євгена КРАВСА (зі Львова, спеціально для «Голосу України»).

Для досягнення мети не вистачило дещиці

Група А. «Фенербахче» (Туреччина, Стамбул) — «Фейеноорд» (Нідерланди, Роттердам). 1:0.

**«Манчестер Юнайтед» (Англія) — «Зоря» (Україна, Луганськ). 1:0. Гол:** Ібрагімович, 69.

**«Манчестер Юнайтед»:** Ромеро, Фосу-Менса (Марсьяль, 74), Смоллінг, Бейї, Рого, Феллені, Погба, Мата (Янг, 74), Лінгард (Руні, 68), Решфорд, Ібрагімович. **Тренер** — Жозе Моурінью.

**«Зоря»:** Шевченко, Каменюка, Сиваков,

Форстер, Соболев, Караваєв, Гречишкін, Чайковський (Гордієнко, 80), Петряк, Любенович (Ліпартія, 76), Кулач (Пауліньо, 60). **Тренер** — Юрій Вернидуб.

**Рефері** — Орель Грінфельд (Ізраїль).

Манчестер. «Олд Траффорд». На стадіоні, котрий вміщує 75 643 глядачі, порожніх місць було обмаль. 11 градусів.

Будемо відверті,десь там у глибині душі ми сподівалися, що «Зоря» таки зачепиться бодай за нічию. На жаль, не вда-

лося, але одночасно наше самолюбство тішить те, що луганчани зіграли гідно проти команди, гравці якої коштують сотні мільйонів євро.

Для досягнення мети українському клубу не вистачило дещиці. І ось про що варто сказати особливого: грізний суперник побоювався наших.

От що сказав після зустрічі наставник господарів португалець **Жозе Моурінью**, який помітно нервував під час поєдинку:

— Сьогодні було важко. Мали шанси забити в першій половині матчу, але не вдалося. Весь матч «Зоря» зіграла дуже організовано й оборонялася всією командою. Суперник у

будь-який момент міг вибігти у небезпечну контратаку. Гра була важкою, але ми мали будь-що перемогти, що ми й зробили.

\*\*\*

А тепер слово тренерові «Зорі» **Юрію Вернидубу**:

— Мені сподобалася гра нашої команди. Ми мало в чому поступилися суперникамів. А, між тим, «Манчестер Юнайтед» — один із флагманів сучасного футболу. «Зоря» поки що не такий великий клуб, однак діяла на досить пристойному рівні. Ми не дали суперникамів зіграти на повну силу. У принципі підсумком протистояння мала стати нічия. Нам трохи не поталанило.

Склад на матч з Туреччиною і Косово

**Футбол.** Тренер національної команди України Андрій Шевченко оголосив список із 25 гравців, викликаних для підготовки та участі у відбірних матчах чемпіонату світу-2018 проти збірних Туреччини (6 жовтня) та Косово (9 жовтня).

**Воротарі** — Андрій П'ятов («Шахтар», Донецьк), Денис Бойко («Малага», Іспанія), Олексій Шевченко («Зоря», Луганськ).

**Оборонці** — Олександр Кучер, Ярослав Ракицький, Богдан Бутко, Іван Ордець (усі — «Шахтар»), Євген Хачеріді («Динамо», Київ), Едуард Соболев («Зоря»), Артем Федецький («Дармштадт», Німеччина).

**Півоборонці** — Тарас Степаненко, Максим Малишев, Віктор Коваленко (всі — «Шахтар»), Андрій Ярмоленко, Сергій Сидорчук, Сергій Рибалка, Віктор Циганков (усі — «Динамо»), Руслан Ротань («Дніпро»), Іван Петряк («Зоря»), Євген Коноплянка («Шальке-04», Німеччина), Олександр Зінченко (ПСВ, Нідерланди), Євген Шахов (ПАОК, Греція).

**Нападники** — Роман Зозуля («Бетіс», Іспанія), Артем Кравець («Гранада», Іспанія), Денис Баланюк («Дніпро»).

Над номером працювали: Ліна КУЩ, Тетяна УБЕРОВА, Олег ТРАЧУК.

**Редколегія:** Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛІЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

**Головний редактор** Анатолій ГОРЛОВ.

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

► Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.

► Рукописів не повертаємо.

► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

© Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України  
Свідectво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси та передплата ціна на 2016 рік

Для фізичних осіб: 40224 — 20 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота); 08775 — 16 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).

Для підприємств і організацій: 60955 — 50 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 60000.

Друк: ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15 www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 49900

Макет, верстка — редакція газети «Голос України» 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ **ТЕЛЕФОНИ:** для довідок — 503-68-72; телефон — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56; телефон — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами let@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

**Сайт** — www.golos.com.ua

